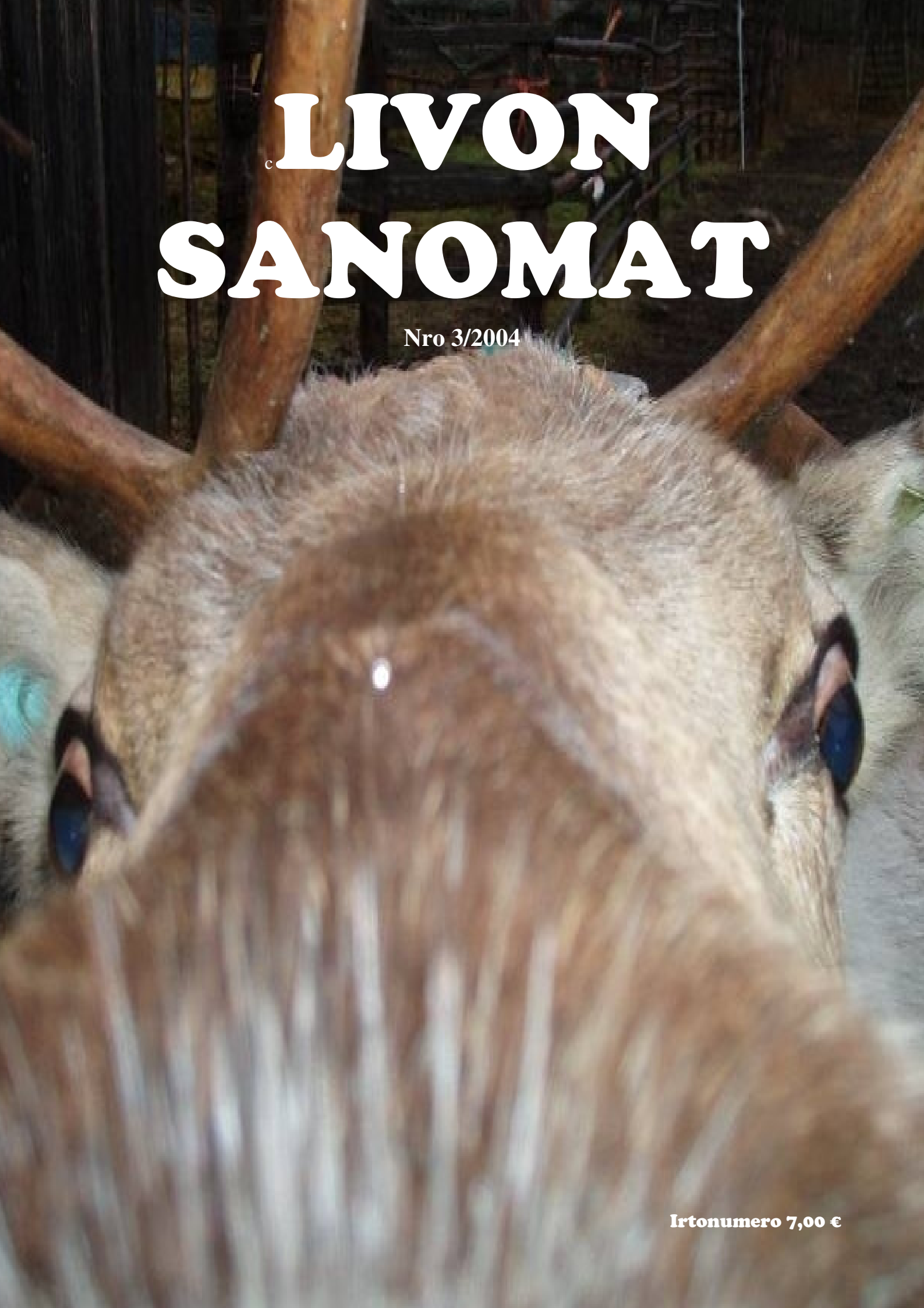

A close-up photograph of a reindeer's head, focusing on its large, brown, velvet-covered antlers. The reindeer's face is covered in thick, light brown fur. Its eyes are visible, and it appears to be looking directly at the camera. The background is dark and out of focus, showing some wooden structures.

LIVON SANOMAT

Nro 3/2004

Irtonumero 7,00 €

Sisällys

Kyläpäällikön terveiset	3
Livokas ry:n tiedot	4
Valentina – uusi kioskinpitäjä	5
Kiitos Päivi!	5
Uuden Vuoden Vastaanottajaiset Ala-Livolla Männikönmaalla	5
Livon koulun ylläpito	6
Jätevesien käsittely haja-asutusalueilla	7
Tarvitseeko Livo EU-rahaa?	8
Livokas ry:n sääntömuutos ja siivouspalvelu	10
Vesistöt ja kalatalous maaseudun elinvoimaisuuden vahvistajina	11
Työttömille 200 euroa enemmän nettona kuukaudessa v. 2006	12
Livolle moottorikelkoilla Oulusta – Iin ja Yli-Iin kautta	13
Kyläpäällikön omavastuuosuus	14
Kuvia toripäivästä	15
Kuvia isänpäivästä	15
Pohjois-Pohjanmaan Kyläpäivät Syötteellä 2005	16
Hirvimetsällä 1958	17
Jokivarsien Wanhat rakennukset - projekti	21
Livon maa - ja kotitalousnaiset kuulumisia	22
Hirviporukan kuulumisia	22
Kalastuskunnan kuulumisia	23
Kuvia jahtikauden avajaisista	24
Livon lähde - unholaan jäänyt maamerkki	25
Saadaanko maaseudulle sittenkin laajakaistaa?	27
Esi-isien jalanjäljillä	29
Rauhanyhdistyksen kuulumisia	30
Pimiässä ongintaa 23.09.2005	31
Pimiässä onginnan loppukilpailu 30.09.2005	31
Maa - ja kotitalousnaisten ruskaretkellä 10. - 13.9.2005	32
Livokas ry:n sääntömääräinen varsinainen kokous	34
LASTENNURKKA	36
Hiusten leikkuuta	37
Hierontaa	37
Ilmoitustaulu	37
Palveluita:	39
Livolla tapahtuu:	40

POHJANTÄHTI
koulutus- ja kehittämiskeskus

Kokous-, koulutus- ja toimitilavuokraus
Koulutuspalvelut
Julkaisu- ja www-tuotanto
- esimerkiksi mustavalko- ja väritulosteet, käyntikortit,
esitteet, www-sivut ja niiden päivitys
- mm. tämä lehti on tulostettu meillä

Teollisuustie 1 93100 PUDASJÄRVI

Puh. (08) 8202 386

<http://pt.pudasjarvi.fi>

Kansikuvassa Joulupukin poro Huilailee lähettää joulupusun kaikille Livon Sanomien lukijoille!

Kuva: Virve Puolakanaho

Kyläpäällikön terveiset

Koulun ylläpidon suunnittelu teettää töitä. Olemme selvittämässä investointihankkeen mahdollisuutta koulun säilyttämiseksi. Investointihankkeella pyritään siihen, että koulun vuokratulot kattaisivat ylläpitokulut. Siihen, että tarvitaanko koulua todella, toivomme kyläläisiltä, mökkiläisiltä ja jäseniltä sekä kylällä toimivilta muilta yhdistyksiltä mielipiteitä. Epävarmuudessa ei kannata lähteä investoimaan yhteiseen rakennukseen.

Toisaalta on jo tapahtunut niin, että kun olemme suunnitelleet investointihanketta, koulun yllä vuoden verran leijunut epävarmuus on jo vähän hälventynyt. Tämä on vapauttanut voimavaroja itse kylätoimintaan.

Toimintaamme on muotoutunut eräänlainen verkosto, jossa asioiden hoitamiseen tarvittavat ihmiset löytyvät keskinäisen tuntemisen perusteella. Tätä verkostoa on nyt kuitenkin tarpeen laajentaa varsinkin, jos otamme täyden vastuun koulun ylläpidosta. Tällaisen tiedonlevitys- ja jakotoimintaan nykyaikana on varsin tehokkaita mahdollisuuksia.

Esitänkin nyt kaikille teille, joilla on käytössänne sähköpostiosoite. Lähettäkää postia Livokkaalle osoitteeseen: livokas@luukku.com liittyäkseen Livokkaan sähköpostirinkiin.

Halutessanne voisitte laittaa mukaan tietoa ammattitaidoistanne ja harrastuksistanne, jotka voisivat palvella kylän yhteistä toimintaa tavalla tai toisella. Näille ringiin osallistuville tullaan lähettämään terveisiiä kyläseuran hallituksen kokouksista sekä kertomaan muista ajankohtaisista asioista. Lisäksi tätä kautta toivomme saavamme lisääpua yhteisiin toimiimme. Myös aloitteita ja kysymyksiä kyläseuran hallitukselle toivotaan samaan osoitteeseen. Livokkaan lähettämät tiedotteet tullaan laittamaan myös koulun ilmoitustaululle ja mahdollisuuksien mukaan kotisivuillemme: www.pudasjarvi.fi/kylat/livo.

Laajakaista-asiassa alkaa vihdoinkin näkyä valoa tunnelin päässä. Kaupunki on anonut ja saanut Pohjois-Pohjanmaan Liitolta rahoitusta peruskouluttomien kylien tietoverkkohankintoihin. Toimiville kouluille laajakaistan rahoittaa opetusministeriö. Saattaa siis olla niin, että laajakaista toimii jo seuraavan lehden ilmestymiseen mennessä Livolla.

Iijoki 2015-hankkeesta on lähestytty Livojokivarren asukkaita jo kahdessa tapaamisessa. Kyläläiset voivat miettiä kalaston ja joen hoitoon liittyviä asioita ja kertoa ajatuksiaan alueen kalaveden hoitokunnille. Näin saadaan hankkeesta suunnitteluapua ja tukea, mikäli näin halutaan.

Yli-Iissä ja Iissä toimii aktiivinen moottorikelkkakerho. Heillä on ajatuksena jo tämän talven aikana saada ajettava moottorikelkkaura Iistä Syötteelle. Tämä reitti tulee kulkemaan Livon koulun kautta ja liittyy siinä Livokkaan uraan. Uran tekeminen toteutuu talkoilla, joita kelkkakerhon jäsenet tekevät. Mukana suunnittelussa ovat myös Metsähallitus ja Pudasjärven kaupungin puolesta Heino Ruuskanen.

Livokas ry:n tiedot

Kirsiojantie 31
93220 LIVO
puh./fax (08) 823 164 (tietotupa, kiosk, kirpputori, suoramyyni, kirjasto)
Tilinro OP 536004-5158137
Jäsenmaksu 5 €/vuosi
kotisivun osoite: <http://www.pudasjarvi.fi/kylat/livo>
sähköpostiosoite: livokas@luukku.com

Hallitus

Puheenjohtaja Matti Törmänen	p. 040 – 762 1567	
Sihteeri Anni-Inkeri Törmänen	p. 040 – 545 7162	
Virve Puolakanaho	p. 040 – 506 5194	
Vesa Salmela	p. 040 – 553 5741	
Pirjo Tuovila	p. 040 – 739 2447	
Alpo Turpeinen	p. 0400 – 243 142	
Minna Perttu	p. 040 – 504 9663	(Livokkaaseen liittyvät asiat: minna.perttu@pp.nic.fi , muut asiat: minna.perttu@koillismaa.fi)

LIVON MONIPUOLINEN SUPERMARKETTI AVOINNA

KIOSKIN, KIRPPUTORIN,
SUORAMYNNIN, KIRJASTON
JA TIETOTUVAN
AUKIOLOAJAT

1.1. – 30.4.2006

ma – ti, to – pe 12.00 – 18.00
la 10.00 – 18.00
ke ja su SULJETTU

Kioskin, kirpputorin, suoramyynnin,
kirjaston ja tietotuvan
PÄÄSIÄISEN
aukioloajat

to 13.4. klo 12 – 18
pe 14.4. suljettu
la 15.4. klo 10 – 18
su 16.4. suljettu
ma 17.4. klo 12 – 14
ti 18.4. klo 12 – 18

Kioskin, suoramyynnin, kirpputorin,
kirjaston ja tietotuvan
JOULUISET aukioloajat

ma 19.12. klo 12 – 18
ti 20.12. klo 12 – 18
ke 21.12. klo 12 – 18
to 22.12. klo 12 – 18
pe 23.12. klo 12 – 18
la 24.12. klo 10 – 12
su 25.12. suljettu

ma 26.12. suljettu
ti 27.12. klo 12 – 18
ke 28.12. suljettu
to 29.12. klo 12 – 18
pe 30.12. klo 12 – 18
la 31.12. klo 10 – 12
su 1.1. suljettu

ma 2.1. klo 12 – 18
ti 3.1. klo 12 – 18
ke 4.1. suljettu
to 5.1. 12 – 18
pe 6.1. klo suljettu
la 7.1. klo 10 – 18

Valentina – uusi kioskinpitäjä

Olen Anttila Valentina, 35 vuotta, ja asun Yli-Livolla, jonne muutin Aunuksesta Karjalasta 7 vuotta sitten. Sukujuureni ovat Suomesta, sillä äitini isä on syntynyt Ikaalisissa. Sukulaisia minulla on myös Etelä-Suomessa. Olen valmistunut vuonna 2004 Pudasjärven Ammattioppilaitoksesta matkailualan kolme vuotta kestäneestä koulutuksesta. Aloitin työskentelyn täällä Livon kioskilli marras-

kuussa.

Hyvää joulun odotusta kaikille ja onnea vuodelle 2006!

Toivoo

Valentina

Valentina (kuva: Ulla Salmela)

Kiitos Päivi!

Suuret kiitokset edelliselle kioskinpitäjälle Päiville!

Uuden Vuoden Vastaanottajaiset Ala-Livolla Männikönmaalla

31.12.2005 alk. klo 23.00

Jätkänkyynttiläkuja johdattaa sinut Männikönmaalle.

*Paikan päällä nuotionlämmössä kahvia ja makkaraa,
köydenvetoa ym.*

Hotulitus klo 24, omat raketit mukaan.

Kuljetus tarvittaessa paikan Aintio-ojalta moottorikelkalla juhlapaikalle

TERVETULOA!

Livokaas ry

Livon koulun ylläpito

Livokas ry teki Pudasjärven kaupungille kesäkuun lopussa 2005 esityksen koulun ylläpidosta. Se sisälsi ajatuksen siitä, että kunta investoisi koululle uuden lämmitysjärjestelmän sekä kunnostaisi opettajainhuoneesta koululle toisen vuokra-asunnon. Näillä muutoksilla vuotuinen 10 000 euron ylläpitokustannus kääntyisi voitolliseksi.

Kaupungille tämä esitys ei kuitenkaan kelvannut. Kaupunki haluaa kerta kaikkiaan päästä eroon lakautettujen koulujen kiinteistöistä. Kyse ei siis ole vain rahasta.

Tämän tiedon jälkeen Livokas ry on tiedustellut JoMMA ry:ltä maaseudun kehittämisrahaa näiden kaavaintujen investointien tekemiseen. JoMMA ry:stä ja Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen maaseutuosastolta on saatu positiivisia viestejä hankkeen rahoituskelpoisuudesta. Samassa hankkeessa olisi mahdollista täydentää koululle 150 hengen astiasto kylän tapahtumia varten sekä rakentaa jätevesien käsittelyjärjestelmä nykyisten asetusten mukaiseksi.

Hankkeessa perusvaatimus on se, että koulu on kyläläisten oma. Rahoittaja vaatii sitä, ja emme tietysti kyläläisinäkään halua investoida kaupungin rakennukseen. Siksi Livokas ry:n hallitus on tehnyt periaatepäätöksen siitä, että teemme kaupungin kanssa esisopimuksen koulun hankkimisesta kylälle. Kauppakirjaan merkitään kuitenkin ehdoksi se, että kauppa toteutuu vain jos hankerahoitus näihin tarvittaviin investointeihin järjestyy.

Hankehakemusta varten tarvitsemme vielä tarkempia tietoja siitä, paljonko mahdollisimman järkevän investoinnin kustannukset tulevat olemaan. Jos summat selviävät joulukuun aikana, jätetään hakemus Pohjois-Pohjanmaan TE-keskukseen vuoden 2005 puolella.

Anni-Inkeri

Joulutervehdyksiä

Lämmintä Joulumieltä ja Hyvää Uutta Vuotta!

*Terveisin,
Ulla ja Heikki Salmela perh.*

*Hyvää ja Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 2006
kaikille tutuille ja tuntemattomille!*

*Terveisin,
Aira ja Alpo Kirsikanakaasta*

Jätevesien käsittely haja-asutusalueilla

Kunnallisen viemäriverkon ulkopuolella olevan asutuksen jätevesien käsittelymääräykset ovat kiristyneet. Jätevesien käsittelyjärjestelmät tulee saattaa asutuksen vaatimalle tasolle viimeistään vuoden 2013 loppuun mennessä.

Tämän vuoden 2005 loppuun mennessä jokaisella taloudella tulee olla laadittuna olemassa olevan järjestelmän kuvaus sekä sen käyttö- ja huolto-ohje kotonaan. Kuivakäymälöiden kohdalla aikaa kuvauksen tekoon on vielä kaksi vuotta. Tätä selvitystä ei siis tarvitse toimittaa mihinkään, mutta jos sitä kiinteistön omistajalta kysytään, niin se pitäisi olla mistä näyttää.

Uusien ohjeiden mukaan järjestelmät tulisi olla sellaiset, että ne poistavat jäteveden organisesta aineesta 90 %, kokonaisfosforista 85 % ja kokonaistypestä 40 %. Tällaisiin tuloksiin päästään yleensä seuraavasti:

Talous	Sakokaivo	Maaperäkäsittely
Kantovesi ja huussi	ei tarvita	kivipesä tms. riittää
Vesijohtovesi ja kuivakäymälä	2-osainen, min. 2,5 m ³	20 m ² kenttä / talous
Vesijohtovesi ja vesikäymälä	3-osainen, min. 2,5 m ³	20 m ² kenttä / talous

Jos maaperäkäsittelyn (maahan imeytyksen tai maasuodatuksen) rakentaminen on tontille vaikeaa, kannattaa tutustua saatavilla oleviin pienpuhdistamoihin. Livolla on myös paikoin talouksia niin lähelläkin, että saattaisi kannattaa hankkia naapuruston kanssa yhteinen puhdistamo.

Jätevesien käsittely tulee uudistaa suunnitelmallisesti. Suunnitteluun on toiveissa saada apua myös Oulunkaaren seutukunnan jätevesihankkeen kautta. Hanke rahoitetaan JoMMA ry:n kautta, ja se pääsee todennäköisesti alkamaan alkavan vuoden puolella. Tästä hankkeesta riittää apua useille talouksille, mutta kaikille ei varmastikaan. Kannattaa siis seurata hankkeen alkamista, ja pyytää suunnittelua kiinteistölleen. Hankkeen kautta suunnittelu tulee jonkin verran halvemmaksi kuin muutoin.

Kylällä voitaisiin harkita yhteishankintaa jätevesijärjestelmien hankkimiseksi sen jälkeen, kun usealla taloudella olisi suunnitelmat valmiit. Ottakaa siis yhteyttä kyläseuraan, mikäli olette yhteishankinnasta kiinnostuneita.

Joulutervehdyksiä

*Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 2006
ystävälle ja kyläläisille!*

Terttu, Matti ja Paavo

*Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
kaikille tutuille ja kyläläisille!*

Terveisin,

Kaisu ja Jarmo Puhakka perheineen

Tarvitseeko Livo EU-rahaa?

*"Pimeyteen väsyneenä / ja alakulon tihkusateeseen / pyöräytän taikasormustani. /
Kaamoksen raskas samettiviitta / hulmahtaa pois. / Olen hiljaa / sateenkaareni alla."
(Tuulikki Perttu)*

Mikä on "Kolmas Sektori"?

Valtion ja kuntien viranhaltijat, esimerkiksi "sossun", "työkkäarin", terveyskeskuksen, oppilaitosten jne. työntekijät muodostavat yhden toimijasektorin. Yritykset ja luottamushenkilöstö (siis politiikka) ovat myös hoitamassa yhteisiä asioitamme. "Kolmas Sektori" on näihin kuulumatonta vapaaehtoista kansalaistoimintaa, kuten vaikkapa Punaisen Ristin ystäväpalvelu ja lukemattomat muut.

Terveisiä Lahden seminaarista "Kolmas Sektori, toinen mahdollisuus" 1.-2.11.2005. Seminaariin kutsuttiin sekä "Ruohonjuuritason kokemusta ja Valtakunnantason oivalluksia" (kyseisen cd-esityksen nimi). Siellä me tällä kertaa "sopivat" Livokas ry:n edustajat Terttu Törmänen ja Tuulikki Perttu osallistuimme Välttämättömyysorganisaatiomme kautta tärkeään suureen seminaariin, kun ei "näitä Anni-Inkereitä, Minnoja, Mikkoja jne." meinaa aina suostua joka paikkaan. Ja nyt on teidän vuoronne, nuoremmat! Me vanhat olemme taustavoimana ja -tukena toki. Te itse rakennatte oman tulevaisuutenne! Vanhan Opettajan onnenhetket ovat ne, kun näkee nuoren polven oivaltaneen asiat siihen suuntaan kuin työssä opastaessa haaveilin heidän suoriutuvan Oman Tulevaisuutensa rakentamisesta näissä suo- ja metsäkaireissa. Siis tehdä itsellensä kyntäen kylvään hyvää elämää, kun Luoja täällä kasvun antaa.

Kuka maksaa hyvän elämämme?

Aina on ihmisen osana ollut työllään leipänsä hankkiminen. Yksilö voi valita toisen palveluksessa olemisen tai itse itsensä työllistämisen yrittäjänä. Tämän Seminaarin kaikki kulut maksoi ESR (Euroopan Sosiaalirahasto) ja Työministeriö, koska on nähty olevan tosi tarpeen tukea niitä, jotka eivät meinaa helpoimman kautta löytää oman leipänsä hankkimista. Veronmaksajina tosin maksamme toki itse kaiken tämänkin, myös EU:n meille tulevat edut kuin myös sen että meillä on Työministeriö. Toimimme seminaarista runsaasti kirjallista materiaalia ja upean cd-rompun, joitten avulla voi tutkia ja miettiä omia työllistymismahdollisuuksiaan. Nähtävissä Tietotuvalla, Entisellä Koululla. Minä en tosin ymmärrä tätä "koulu" -nimeä, paitsi jos on vahva toive, että vielä joskus koulu on. Muussa toiminnassa olevat rakennuksethan eivät ole nimeltään kouluja. Erään kyläyhdistyksen toimitalolla on kiva nimi "Petäjärinne". Nimi "Entinen koulu" on aika ankea ja aneeminen.

Välttämättömyysorganisaatio ja Sydämen Sektori

EU-rahoja ei voi tietenkään kuka tahansa anoa. Ei edes osaisikaan. **Livokas ry** paremmin voi, koska se on useitten toimijaryhmien yhteenliittymä, joka antaa sille voimaa ja uskottavuutta. Tähän verkkoonhan liittyivät Livojen Maamiesseura maatalousnaisineen, Livon nuorisoseura ja Metsästysseura taloineen jne. Yhteistyö ja verkostoituminen on nykyään välttämätöntä. Vaalivuorilla on kansalaisoikeus ja -velvollisuuskin käydä jokaisella täysivaltaisella kansalaisella, samalla myös vajaavaltaisia vastuullisesti huomioiden. Meidän "Välttämättömyysorganisaatiomme" ei voi olla yksittäinen seura, vaan EU:n ja Ministeriöitten rahoituksiin tarvitaan verkostomallin sitoutumista ja yhteenliittymistä. Meillä on Välttämättömyysorganisaatio - sen lisäksi, että VÄLITÄMME talkoilla toinen toisestamme aivan rahatta ja sydämellä. Tämä meidän organisaatio on nimeltään **"Sykettä seuratoimintaan!"**, jossa meillä on syyskuun 2006 loppuun saakka osaprojekti nimeltä **"Livon palvelut paranevat"**. Ei hassumpi nimi! Tämän jutun yhteydestä pitäisi löytyä kaikki viisi

logoa, joista lukija tunnistanee itselleen läheisimmän "leipäpalan", kuin reikäleivän lohkona tästä isommasta kokonaisuudesta, joka "iso" voi NykySuomessa ja Euroopassa toimia ja rahoja anoa.

Tarvitseeko ihminen työtä? Entä rahaa?

Toki rahalle aina "reikiä" löytyy. Livon entinen koulu olisi kyläläisistä tärkeä säilyttää yhteisenä kokoontumispaikkana, vaikka ei kait niitä "ennenvanhaan" ollut tällaisia tiloja, kun on koulutkin pirteissä käyty! Jopa hienosti pärjätty niissä aloitetuilla opeilla! Mutta NÄMÄ kyseiset rahat koskevat ennenkaikkea ihmisten leivänhankintaa. Jos mahdollista, että itsekukin saisi ja voisi täällä "Syrjäisissäkin kaupunginosissa" hommata itsellensä leipää, kuten jo aikojen alusta ollut on. Vapaa-ajan viihtyisyyteen yhteiskunnan rahat eivät toki kovin pitkälle riitä. Seminaarin valaisemat mahdollisuudet koskevat siis ihmisten TYÖLLISTYmistä. Ja mikseipä JAKSAMISTA-KIN, elämän mielekkyyttä, työssä tai työttömänä.

Kioski, suoramyynä, tietotupa, siivousrinki, mummonmökkitalkari...

Ja listahan jatkuu: kirpputori, kirjasto, käsityöluokat, kyläpäivät "Vauvasta Vaariin", hierojan vastaanotot, ja muuta mahdollista tilapäistä pientä yritystoimintaa voidaan nykyisissä tiloissa suorittaa... **"LIVO - Vuoden kylä 2003"-nimitys antakoon potkua pitkälle!**

Kahdessa vuodessa ei ole "Vuoden kylä" romahtanut sen enempää aallonpohjalle, ettei jaksetaisi jatkaa toiveikkaina. Liikojen pullisteleminen kuitenkin sopivasti "rinta rottingilla" luottamusta omiin voimavaroihin ja kykyihin! Mutta Kyläseura kaatuu, jos se on liian harvojen hartioilla! Yksin ei kukaan jaksa, osaa, hoksaa ja pysty paljon mitään, mutta "Yhteen-Hiileen-Puhaltan" ja kadehtimatta hommat ovat aina **LIVOLLA** upeasti onnistuneet. Jo vuosisatojen ajan!

Ystävällisin terveisin eläkeopettaja Tuulikki Perttu 17.11.2005

J.K. Kiinnostavaa, paljon käytännön tietoa ja esimerkkivinkkejä antavaa materiaalia seminaarista on nähtävissä Livokas ry:llä ent.koulun tiloissa. Siis laatikollinen luettavaa, ja cd-ohjelma, joista voi välähtää toteutuskelpoisia ideoita sekä yksilölle että yhdessä. - Pallo on heitetty, ota koppi!

Sykettä seuratoimintaan!
-välittäjäorganisaatio

Livokas ry:n sääntömuutos ja siivouspalvelu

Viime joulukuussa lähetimme patentti- ja rekisterihallitukseen sääntömuutoksen Livokas ry:n sääntöjen muuttamiseksi. Muutostarpeen aiheutti se, että toiset yhdistykset pystyvät välittämään yhdistelmätuella työllistamiensä työntekijöiden työpanosta yksityistalouksiin ja Livokas ry ei. Tämän asiantilan muuttamiseksi käynnistettiin sääntömuutos.

Keväällä patentti- ja rekisterihallituksesta tuli tieto, ettei sääntömuutos ole kovin yksinkertainen toteuttaa. Lähetimme kuitenkin nyt syksyllä tarkennetun version muutoksesta tarkastukselle, ja 9.11.2005 päivätyllä kirjeellä sääntömuutos on hyväksytty.

Merkittävin muutos säännöissä koskee sääntöihin lisättyä uutta pykälää nro 6, joka kuuluu näin:

Yhdistyksen tarkoituksena on:

6. Tuottaa kylälaisten ja jäsenten tarpeisiin palveluita ilmaiseksi tai alle markkinahintaan (mm. kotiapu-, maisemanhoito- ja halontekopalveluita) sekä edistää yritystoiminnan kehittymistä järjestämällä yrittäjyyttä tukevia koulutustilaisuuksia ja luomalla kyläläisiin yrittäjähengettä.

Tämä sääntömuutos tuo myös mahdollisuuden Livokas ry:lle tuottaa esim. siivouspalvelua Pudasjärven kaupungin perusturvan käyttöönotettavan palvelusetelin avulla. Palveluseteli on kunnan myöntämä tuki palveluiden hankkimiseen. Tuen suuruudeksi vuodelle 2005 on siivouspalvelun osalta päätetty 10 €/h. Livokas ry on hakenut kaupungilta hyväksyntää toimia siivouspalvelun tuottajana. Todennäköisesti nyt joulukuussa kaupunki käsittelee tulleet hakemukset.

Jos kaupunki hyväksyy Livokas ry:n palveluiden tuottajaksi, ja lähiympäristöstä riittävä määrä palvelun tarvitsijoita ja palveluseteliin oikeutettuja (tulo- ja varallisuusrajat) ilmaantuu, Livokas ry palkkaa siivoustyöhön ammattihenkilön. Näin saataisiin kotiaputyö toimimaan vuotta pidemmissäkin jaksoissa.

Jotka eivät ole oikeutettuja palvelusetelin käyttöön, pystyvät vähentämään siivouksesta tulevat kulut verotuksessaan kotitalousvähennyksenä. Vähennyksen suuruus on 60 % siivouksesta aiheutuneista kuluista.

Mikäli kiinnostusta joko työntekijäksi tai työn tilaajaksi on olemassa, ottakaa yhteyttä Kaisu Puhakkaan p. 040 - 719 6472.

Joulutervehdyksiä

*Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
ystäville, sukulaisille ja kyläläisille!*

Soile ja Pekka perheineen

Vesistöt ja kalatalous maaseudun elinvoimaisuuden vahvistajina

Iijoki 2015 kehittämishanke on saanut Pohjois-Pohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskukselta hankkeen rahoituspäätöksen 23.08.2005. **Hankkeen kehittämistavoitteita** ovat mm. Iijoen vesistön kalastusalueen kalavesien käytön ja hoidon kehittäminen, parantaa virkistyskalastusmahdollisuuksien hyödyntämistä matkailussa sekä edistää eri sidosryhmien yhteistyötä ja verkostoitumista. Kehitystyössä huomioidaan ns. kestävän kehityksen periaatteita. Hankkeen toteutusaika on 01.03. 2005 – 30.06.2007.

Iijoki on 340 km pitkä suurjoki, johon laskee tuhansia puroja ja 20 sivujokea. Iijoen kalastusalue on maapinta- alaltaan (10 431 km) Oulun läänin suurin kalastusalue ja sen vesistönpinta- ala n. 48 000 ha. Kalastuskuntia alueella on 57 kpl. Suurin yksittäinen vesialueiden omistaja on metsähallitus ja yksityisten hallinnassa on 45 % vesialueista.

Hankkeen kohdealue

Hankkeen kohdealueena on Iijoen vesistöalue rajautuen tällä hetkellä Yli- Iin kunnan ja Pudasjärvi kaupungin alueelle. Jatkossa on pyrkimys saada hankekokonaisuuteen mukaan myös Taivalkoski. Iijoen vesistön kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman osalta hanke koskettaa seuraavien kuntien ja kaupunkien alueita: Ii, Yli- Ii, Pudasjärvi, Taivalkoski, Suomussalmi, Puolanka. Kalastusalueeseen kuuluu lisäksi hyvin pieniä vesialueita Kuivaniemen, Kiimingin ja Ylikiimingin kuntien alueilla.

Hankkeen **kustannusarvio** on 82 000 € ja hankkeen **rahoituksesta vastaavat** Jokivarsien moderni maaseutu / Jomma ry, PVO Vesivoima Oy, Iijoen vesistön kalastusalue ja Metsähallitus. **Hankkeen toteutuksesta ja hallinnoinnista** vastaa Pudasjärven kaupungin Koulutus- ja kehittämiskeskus Pohjantähti. Hankkeen alkuvaiheen toimenpiteisiin kuuluu mm. tarvittavan kirjallisen perusaineiston kokoaminen, eri sidosryhmien haastatteluja sekä hankkeen käytännön toimenpidesuunnitelman tekeminen ja aikataulutus.

Hankkeen tavoitteita

- kalastuksen järjestäminen kestäväälle pohjalle: arvokkaiden luonnonkalakantojen vahvistumisen ja luontaisen lisääntymisen turvaaminen ja eri toimijoiden kalanistutusten toisiinsa sovittaminen
- kehittää ja edistää kalastuksen parissa toimivien verkostoitumista ja sitouttaa toimijat yhteistyöhön
- kehittää kalastusalueen elinkeinollisuutta asiakasnäkökulma huomioiden
- hankkeen toiminta-alueella olemassa olevien palveluyritysten toimintaedellytysten ja kannattavuuden parantaminen ja mahdollistaa uusien maaseutuyritysten syntymisen

Hankkeen toimenpiteitä

- Kalastusoikeuden haltijatahojen, kalastusmatkailuyrittäjien ja vapaa-ajan kalastajien näkökulmien kartoittaminen
- Iijoen vesistön Kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan tarvittavan olemassa olevan tiedon kerääminen, suunnitelman laatimisen yhteistyömallin luominen ja suunnitelman laatiminen
- Virkistyskalastuksen elinkeinojen kehittämiselle ja monipuolistamiselle tarjoamien mahdollisuuksien kartoittaminen.
- Yhteistyöverkoston luominen

Anna kehittämis ehdotuksia tai palautetta lijoen vesistön kalavesien käytöstä ja hoidosta

Otamme mielellään vastaan kalavesien käyttöä ja hoitoa koskevia kehittämis ehdotuksia sekä palautetta. Hyödynnämme palautteita mm. tulevaisuuden kehittämissuunnitelmissa. **Palautteen voi lähettää sähköpostilla osoitteeseen palaute@iijoki.fi.**

Lisätietoja hankkeesta internetissä

- <http://pt.pudasjarvi.fi/projektit/iijoki2015>

Yhteystiedot

Pertti Kuusisto, projektipäällikkö

Koulutus- ja kehittämiss keskus Pohjantähti

Teollisuustie 1, 93100 PUDASJÄRVI

puhelin: 040 582 8052

telefax: (08) 823 456

sähköposti: pertti.kuusisto@pudasjarvi.fi

Koskikalastajan saaliskaloja (taimen, harjus)
(Kuva: Tapio Lovikka 22.8.2003).

Työttömille 200 euroa enemmän nettona kuukaudessa v. 2006

Otsikon mukaiseen summaan työministeri Tarja Filatov laskelmissaan on päätynyt v. 2006 alusta voimaan astuvan työmarkkinatuki uudistuksen perusteella. Em. summaan päästäkseen työttömän on osallistuttava koulutukseen tai muuhun työvoimahallinnon esittämiin toimenpiteisiin, joita esitetään uuden lain velvoittamana. Osallistumalla toimenpiteisiin työtön turvaa myös pysymisen tuen piirissä. Työn saanti takaa tietenkin paremman toimeentulon ja riippumattomuuden tuista.

Voimaan astuva laki aktivoi myös työvoimaviranomaiset lähtemään isosti liikkeelle ja kehittämään nykyistä parempia toimenpiteitä, joilla ehkäistäisiin ja vähennettäisiin urautunutta pitkäaikaistyöttömyyttä. Uudistuksen kustannukset jakautuvat valtion ja kuntien kesken ja toteutuvat kunnille neutraalilla tavalla; Pudasjärven kaupungin osalle uudistus tuo muutaman sadan tuhannen euron maksun v. 2006. Tämä maksu on nimeltään työmarkkinatukikompensaatio.

Pudasjärven kaupunki tukee pitkäaikaistyöttömien työllistämistä työllisyshankkeilla sekä kaupunkituella. Kaupunkituki on tarkoitettu rekisteröidyille yhdistyksille tai seuralle (myös paliskunta, kalastuskunta tai jakokunta) paikkakuntalaisen pitkäaikaistyöttömän palkkaamiseen.

Asiaa virallisesti:

www.mol.fi/mol/fi/06_tyoministerio/05_tiedotteet/2005-02-02-01/

www.mol.fi/mol/fi/99_pdf/fi/06_tyoministerio/06_julkaisut/07_julkaisu/thj347.pdf

Tapio Järvenpää

Kirjoittaja toimii Pudasjärven kaupungin työllistämiskoordinoijana.

Livolle moottorikelkoilla Oulusta – lin ja Yli-lin kautta

Moottorikelkkailu Oulusta Pudasjärvelle tarvitsee useampia vaihtoehtoja. Viime talvena avattiin moottorikelkkareitti Ylikiiminki – Pudasjärvi, joka mahdollisti liikenteen Oulusta Koillismaan suuntaan. Tämä linjaus ei kuitenkaan palvele täysin Oulun suunnasta tulevia kelkkailijoita.

Lin moottorikelkkailijat ry. on valmistellut reittivaihtoehtoja Yli-iistä Pudasjärvelle. Aktiivinen yhdistysväki on tehnyt kartoitus- ja maastotyötä yhteistyössä Metsähallituksen kanssa.

Yhteisessä neuvottelussa Livokas ry:n edustajien kanssa päätettiin linjausta muuttaa siten, että tulisi Livolle jo toimivaan paikkaan – LIVOKAS ry:n toimitalolle. Tälle uralle kaupunki hakee rahoitusta mahdollistaen sen nopean muuttamisen viralliseksi moottorikelkkareitiksi. Tässä vaiheessa Livokas ry:n rakentama moottorikelkkaura koululta Pudasjärvi – Syöte reittiin pitäisi myös muuttaa viralliseksi moottorikelkkareitiksi.

Moottorikelkoilla liikkuja tarvitsee paikkoja, joissa voi pitää taukoa. Iistä matkaan lähteneelle ja Syöteelle suunnistavalle kelkkailijalle LIVO on erittäin sopivassa paikassa. Matkan varrelle pitäisi saada myös polttoaineen jakelupiste – siinä meille haastetta.

Hyvin rakennettu reitti on myös helpompi pitää kunnossa.

Heino Ruuskanen

Kyläpäällikön omavastuuosuus

Lapset ja pitkäaikaistyötön katselivat ikkunasta pimeätä pihamaata nähden vain omat kasvonsa heijastuneina mustista ruuduista takaisin pirtin lämpimään. Siitä on kulunut jo aikaa, kun lumi on sulanut, silloin oli kevät. On jotenkin kumma olo, miettii pitkäaikaistyötön isä, sääennustukset ovat silti samoja kuin keväälläkin, vaikka menossa on jo joulukuu. Lapsetkin ovat kovin väsyneitä koulun jälkeen, kuin jokin vitamiini olisi jäänyt elimistöstä pois. Äidillä oli flunssa ja hän teki ruokaa.

Pitkäaikaistyötön isä katselee joutessaan vanhoja Livon Sanomia ja löytää jutun eräästä projekti-päälliköstä, joka oli luvannut ihmisille valkoisen joulun. Omavastuuosuutena oli vain itse tehty lumikola. Yht`äkkiä hän heittää lehden nurkkaan ja sanoo: ”Kuulkaa lapset, onkohan meillä vaneria tai jotain kovalevyä, sillä nyt tehdään kola.” Äiti pillahdaa itkuun, nyt sekosi jo ukkokin, hän ajattelee. Lapset riemuitsevat huutaen, että meille on luvattu lunta.

Isäntä löytää vintiltä vanhan vanerisängyn, jonka hän muistaa isänsä tehneen hänelle, kun mies oli tuommoinen vaahtosammuttimen kokoinen nassikka. Äiti kyllä saa hepulin, jos tämän nyt hajoitan, ajatteli mies. Mutta toisaalta, mitä ovat muistot valkean joulun rinnalla. Jos itse tehty lumikola tuo kerran valkeutta maan päälle, niin antaa mennä vaan, onpahan ainakin tehty jotakin, pitkää aikaa.

Entinen pitkäaikaistyötön, nyttemmin puuseppä tai monitoimimies, haki metsästä lastensa kanssa sopivaa varsipuuta kolan työntövarreksi. Hän oli hyvällä päällä ja vihelteli joululauluja nuotin-vierestä sen kun keuhkot kestää, koppasi eukkonsakin syliinsä, pussata tössäytti flunssaista muoria ja hoki, että kohtaa tulee lunta. Voi että, ettei vaan joutuisi lumitöihin, hehheh.

Oli kulunut noin kaksi viikkoa, valmis lumikola odotti pirtissä uteli-aiden kyläläisten ihmeteltävänä. He pilkkasivat miestä ja tämän perhettä. Lumesta ei ollut tietoaakaan. Äiti otti miestään kädestä kiinni, vei tämän lasten huoneen ovelle, he katselivat nukkuvia suloisia lapsiaan ja kuin yhteen ääneen sanoivat olevansa onnellisia. Sen jälkeen he istahtivat pirtin penkille, pitivät toisistaan lujasti kiinni. Oli hiljaista. ”Eikö olekin meleko hieno kola, omavastuukola,” isäntä virkkoi. ”On se kaunis, jos ois lunta, ei tuolla kyllä raskis kolata, on se niin hieno,” sanoi emäntä. Sen jälkeen he menivät nukkumaan.

Lasten herätessä aamulla, oli huoneessa jotenkin valoisampaa. He kurkistivat ulos ja voi sitä riemua, pihalla oli lunta, maa oli aivan valkoinen. He syöksyivät isän ja äidin makuuhuoneeseen ja kiljuivat riemusta hyppien vanhempiansa päällä ilman minkäänlaista kunnioitusta iäkkäämpiä ihmisiä kohtaan.

Tuli sittenkin valkea joulu, perhe tienasi aikamoisen summan rahaa vuokratessaan taikakolaa naapureille, kola oli nimittäin jotenkin erilainen, kuin kaupasta ostettu muovinen kertakäyttökola. Se oli omavastuukola.

Tykkyläinen

Kuvia toripäivästä

Kuvia isänpäivästä

Pohjois-Pohjanmaan Kyläpäivät Syötteellä 2005

Ympäri Pohjois-Pohjanmaata kylätoiminnassa aktiiviset henkilöt kokoontuivat Syötteelle 17. - 18.9.2005. Tämä taisi olla ensimmäinen kerta, kun tapahtuma järjestettiin Pudasjärvellä.

Päivien ohjelmassa oli viestejä kylä- ja maaseutuyritystoiminnasta Pohjois-Pohjanmaan alueelta. Näistä kukin sai virikkeitä ajankoh-taisiin kehittämistarpeisiin omille kylilleen. Kylien terveisissä tuotiin kuulumisia Pohjois-Pohjanmaan vuoden kyliltä: vuodelta 2003 Livolta ja vuodelta 2004 Kalajoen Raution kylältä.

Kuva: Matti Törmänen

Kylien väki toteutti peikkopolulla kilpailuhengessä peikkojen tekoa. Tästä ovat kauempaa Syötteelle tulleet kylätoimijat jälkeinpäin kertoneet mukavia tarinoita. Yhdessä tekeminen ja yhteinen tavoite kun aina tutustuttaa parhaiten ihmisiä toisiinsa.

Sunnuntain juhlapuheessa maaseutuneuvos Eero Uusitalo oli räväkkään tyyliinsä puhunut kylien asemasta nyky-yhteiskunnassa. Kunnat ovat liian suuria yksiköitä tekemään yksittäistä ihmistä koskevia päätöksiä, ja kylät ovat juuri sopivan kokoisia. Kohta ei hänen mukaansa tarvita kuntia ollenkaan, vaan kylät toimivat palveluiden tuottajina ja järjestäjinä. Kunta vain häiritsee kylien toimintaa, tuottaa kylille ikäviä päätöksiä. Kunnat joutaa lakkauttaa.

Räväköitä ajatuksia nykymaailmassa tarvitaan. Kylätoimintaa ei enää pitäisi mieltää näpertelyksi, vaan monialaiseksi toimijaksi ja ihmisten omaehtoisen palvelutuotannon ja muun toiminnan areenaksi.

Anni-Inkeri

Joulutervehdyksiä

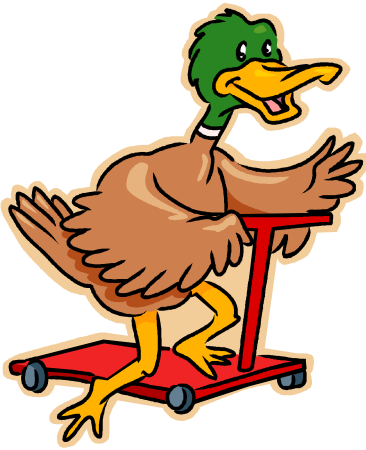
*Rauhallista Jouluaikaa ja
Onnea Uudelle Vuodelle 2006!*

*"Parhainta mi kansat unelmoivat
joulun kellot meille toivottaa."*

Ylitimon Matti ja Anni-Inkeri

Hirvimetsällä 1958

Viisikymmentä luvun loppupuolella riistalintukanta hupeni olemattomiin, sen ajan tulkintojen mukaisesti - nykyhetkeen verrattuna kanta oli varsin runsasta. Innokkaina jahtimiehinä Aimo Karvosen kanssa, kuljettiin syksyisin, jahtikauden alettua, pitkiä metsästysretkiä Koluttiin kaikki kankaat, rämeiköt, ojanvarsi- ryteiköt, tuli siinä jos toinenkin kilometri talsittua. Alkoi joskus turhauttaa, kun riistalinnusta ei päiväkausiin saanut mitään havaintoa. Saatiin raitista ilmaa kuitenkin.

Eräänä päivänä, kun nokipannu höyrysi nuotiolla, tuli puheeksi Rajalan Erkin ja Ylitalon Jallun ampuma hirvi, jonnekin Vähän-niemen maahan olivat sen kaataneet. Se Jalamari oli ja on vieläkin niitä metsämiehiä, parhaita, etten sanoisi, paras. Siinä kahvia hörppiessä sovittiin, että seuraa- vaksi syksyksi haemme hirvenkaatolupaa.

Talvi tuli ja meni tuiskuineen ja pakkasineen, kevät hangilla kävimme hiihtelemässä ja katsastamassa minkälaista hirvialuetta tämä Livon kaira on, eipä satuttu yksillekään hirven jäljille, tosin emme olleet kumpikaan nähneet elävää, tai kuollutta hirveä, suurta taikka pientä. Keväällä sitten, ensimmäinen tehtävä oli laatia kartta pyyntialueesta ja tehdä vuokrasopimukset maan omistajien kanssa, kiertelin isäntien juttusilla, pumaskan ja kynän kanssa, jokainen maanomistaja pani nimensä paperiin, entiiää ei pelattu. Näin jälkeen päin on mukava muistella, kun kaikki sujui ilman hankaluuksia. Matti Poropudas oli tuolloin Pudasjärven riistanhoitopiirin johtaja, häneltä saimme ohjeet miten pumaska täytetään, sen jälkeen A. K. kynä liikkui nopeaan tahtiin ja pumaska pantiin postiin kaikkineen liitteineen ja lisukkeineen. Mutta ei se asia näin yksinkertainen ole, oli nimittäin metsästys asetukseen pranttäty sellainen lauseke: Jokaisen hirt- vijahtiin osallistuvan ampujan, on suoritettava hirvenammuntakoe, - aseella, jonka väljyys on 8,2 mm ja panokset tehdasvalmisteisia. Mistä me sellainen ase tähän hätään saadaan?

No, eipä huolta, Raja - Erkillä on siihen pulmaan sopiva ase, antaa varmaan vuokralle, niin kuin antoikin. Sitten vallesmannin juttusille, piti saada rinnakkaisluvut aseelle, ennen kuin pääsi ampumakoetta suorit- tamaan. Viesti tuli, että seuraavana lauantaina on tilaisuus suorittaa ampumakoe, Rauhalankankaan sora- montulle oli rakennettu tilapäinen ampumarata kokeita varten. Niinpä istuimme Raja - Erkin Mossen takapenkille. Hiukan oli jännitystä ilmassa, koska oli aivan uusi asia kysymyksessä. Ampumapaikalle oli jo ehtinyt saapua muutamia jännittäjiä, kun astelimme rehvakkaasti lupa- ja asetarkastukseen. Kokeessa ammuttiin 6 laukausta seisovaan hirvikuvioon, osuma-alue noin 50 sm pyöreä alue, etäisyys tauluun 100 m, kaikki 6 laakia piti osua osuma-alueelle, pisteitä laskettu. Helppo juttu, ajatteli moni, mutta ei se niin yksinkertaista ole, kummasti se jalka vain alkaa täristä ja aseeseen piippu vaappua, kun yrittää saada tasajy- vän kuvion keskelle, laukaushetkellä, kiikareita ja valotähtiä en nähnyt kenenkään aseessa, nämä hie- noudet yleistyivät sitten paljon myöhemmin.

Tuli sitten meidän vihdoinkin meidän vuoro kokeilla onnea, ensimmäiseksi yritti Eki, Jallu seuraavana, sitten Aku, minä viimeisenä, kaikilla oli sama tulos, eli huti, yksi livahti ohi. Toinen kierros oli jo parempi, Ekillä livahti vielä yksi kuti ohi, meille onni hymyili, otimme homman rennosti, kaikki laakit tauluun. Eki tarvitsi vielä yhden yrityksen. Saatiin jälleen yksi asia kondikseen, vielä kuitenkin piti löytää hirvenmet- sästyksen lupaehdot täyttävä ase. Liikasesta löytyi sitten vanha Bertaani, rihlakko, jonka väljyys lienee 11 mm luokkaa, ja jonka Juho antoi auliisti käyttöömme. Tämänkin aseeseen paperit liitettiin muiden asiapape- rien liitteeksi, näin saatiin rinnakkaisluvut bertaanille. Koska bertaanin panokset olivat ties kuinka vanho- ja, teimme muutamia koelaukauksia, sidosimme aseeseen tukevaan pölkkyyn kiinni ja naru liipaisimeen, noin 5 m pitkästi - paksu lankku kahden metrin etäisyyteen aseeseen piipusta, sitten panos pesään ja nykäisy na- rusta - ja pam - hyvin toimi, aseelle ei tapahtunut mitään, lyijyluoti lävisti lankun kuin tyhjää, kyllä tällä hirven tappaa jos kohdalle osuu.

Monenlaista asiaa ja juttua oli ennen kuin kaikki on kondiksessa, koko homma jouduttiin alkamaan aivan alkutekijöistä. Ei ollut karttoja, ne joutuimme itse piirtämään, joitakin talojen tonttikarttoja oli suuntaa antavana. Ei ollut aseita saatavilla, jos oli, ne olivat tyyriitä, eikä niitä roikkunut jokaisen pirtin naulakossa. Mutta into oli kova.

Kesä kului työn merkeissä, eikä silloin ollut aikaa miettiä tulevaa, mutta kun yöt alkoi tummua ja haavan lehti alkoi lepattaa loppukesän viileässä illassa, alkoi metsästäjän sydän sykkiä, kohta alkaa syksyn jahti-kausi. Jännitystä oli, päästäisiinkö hirvijahtiin. Odoteltiin syksyn tuloa ja tietoa, onko kaatolupahakemus myönteinen vai kielteinen. Kävimme syksyn kuluessa vesilintujahdissa, koska silloin alkaa jahtisyksy, metsästys alkoi silloin 20 pv elokuuta, kello 00.00, keskiyöllä, pimeään aikaan. Kanaintujen pyyntikausi alkoi sitten 1 pv, syyskuuta, koska meillä oli vain luotiaseet, saalis jäi alkusyksystä heikonlaiseksi. Sitten eräänä iltana Aku soittaa - postissa on meille kirjattu lähetys - kysyin heti, maksaako 5 mk vai 150 mk lunastus. Hetken oli hiljaista, sitten kuului rääkäisy, se on se kaatolupa. Laitoin luurin naulaan ja hyppäsin pyörän selkään, painelin Akun juttusille saman tien, sitten postiin ja lantit tiskiinkin, Etilän Hildaa, - postin hoitajaa, - hiukan nauratti meidän kova innostus. Kirjekuori revittiin heti auki ja heti tutkimaan, mitä se sisältää. Paperi hyvin virallisen oloinen, monella leimalla varustettu, siinä luki seuraavaa: Teille on myönnetty yhden aikaisen hirven kaatolupa. Jos hirvi jää kaatamatta, hirvestä maksettua lupamaksua ei palaute. Metsästyskausi alkaa lokakuun 15. pv, päättyy marraskuun 30. pv. Siinä sitä toivottua tietoa tuli.

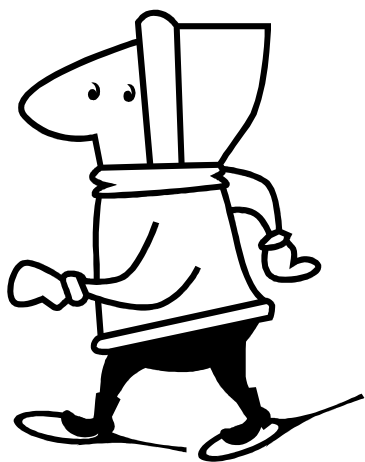
Kuukauden kuluttua sitten päästään kokeilemaan ja ottamaan mittaa tuon salaperäisen metsäneläjän kanssa, paljon siitä puhutaan, mutta koskaan sitä ei näy. Ensimmäisen hirvihavainnon tein Isonkankaan propsisavotassa. Eräänä aamuna kävellessäni palstan laitaan, huomasi, kun kolme hirveä juoksi kevyttä ravia palstan poikki. Näyttivät ja olivat suuria ja kauniita. Ihmettelin miten noin suuret eläimet voivat liikkua niin hiljaa ja vaivattomasti sellaisessa murrokossa. Enää en ihmettele. Sellainen oli minun ensimmäinen kokemus hirvien kanssa.

Koitti vihdoinkin lokakuun 15. pv. Reput oli pakattu aikapäiviä sitten, aamuhämärässä haisteltiin tuulia, kuin ainakin kokeneet metsämiehet. Tuulen *henki* kävi kaakon ja etelän suunnalta, niin kuin yleensä tähän vuodenaikaan. Reittisuunnitelma oli heti selvä, Ruosteojan vartta Pitämämaahan, sitten Isonsuon saarien kautta Pitkänselkään, hoikansuon reunaa sitten takaisin jokivarteen päin. Lähdimme hiljalleen liikkeelle, Akulla pitkä Bertaani olalla, perä melkein maata viisti. Minä kannoin Sakolaista, 5,7, **lintupyssyä, lintu- ja varten tietenkin**, parhaita aseita siihen aikaan, sillä pudotettiin monta teertä ja homenokkaa. Askel oli kevyt, mieli olisi tehnyt hyppiä ja juosta, mutta eihän metsämies juosta saa, on toimittava harkiten ja rauhallisesti. Silloin ei ollut hirvikoiria apuna, pyyntitapa oli kytäys ja hiipiminen tuulen alta. Tarkasti seurattiin maastossa, näkyisikö tuoreita jälkiä, ei nähty tuoreita eikä vanhoja, Pitämämaassa pantiin nokipannu tulelle, Ruosteojan vedellä täytettynä, tulisteltiin, paistettiin makkaraa ja juotiin kahvia, suunniteltiin tulevia päiviä, jolloin on aikaa taas jahtihommiin, ansiotyöt kun haittasi tätä meidän jaloa harrastusta. Hyvin levänneinä jatkoimme matkaa, kohti Kissasaarta - yllätys, yllätys, keskellä suorämettä näimme ensimmäiset kahden hirven jäljet, ei aivan tuoreet, mutta se kertoi, että jälkien päässä on pari hirveä. Koska ei ollut lunta emme lähtenyt niitä sen tarkemmin seuraamaan. Palailtiin siitä hiljaksen jokivarteen. Ensimmäinen päivä hirvijahdissa oli illassa. Siihen aikaan työviikot olivat kuusipäiväisiä, joten sunnuntai oli yhteinen jahtipäivä, mutta jos suinkin päästiin arkipäivänä metsälle, niin kyllä tilaisuus käytettiin hyväksi.

Sinäkin syksynä lumen tulo odotutti, päivät oli harmaita, pilvet roikkui puiden latvojen korkeudella, - syksyinen korkeapaine - nuhuista säätä kesti marraskuun alkupuolelle. Kunnes vihdoinkin, ennen kekrin juhlia, satoi ensilumen. Lähdimme jälleen kovalla sykkeellä metsään, oli kaksi päivää vapaata ja nyt sitten näkyisi jäljet helpommin, jos on jäljentekijöitä. Kuljettiin kaikki metsäpolut, tutkittiin korpimaastot, mutta ei, ei mitään havaintoa jäljistä tai hirvistä, koviille se otti, päivät metsällä ja sitten yöt Sarapirtin rämpäjuhlissa, kuntopohja kesti hyvin fyysisen rasituksen. Eräänä aamuna, kun sateli hiljalleen lunta, päätin lähteäkin tutkimaan, joko ne hirvet muuttaa talvialueille, A. K. jäi takomaan äidinkieltä oppilaiden kal-

loon, luulempa, että mietteet oli muualla kuin äidinkielessä. Suunnistin Karjosuon yli Lammaskankaa- seen, sieltä metsäpolkuja pitkin Pitkäänselkään, kulku oli täysin äänetöntä, koska lumen alla oli sula maa, melkein aavemaista kulkemista. Matka jatkui Ällinpalon laitaan, oli jo lupa-alueen ulkopuolella. Täällä en saisi ampua hirveä, lintuja kuitenkin. Hiljakseen kävelin Nimettömään vievää polkua, lunta satoi hiljal- leen ja siinä polulla äkkäsin aivan tuoreet jäljet ja suuret. Katselin siinä jälkien menosuuntaan, aloin ihme- tellä, miten yksi iso mätäs on sula lumesta, matkaa parikymmentä metriä. Otetaan selvää. Yhden askeleen ehdin ottaa, kun se mätäs pomppasi ylös neljälle jalalle. Muutamia sekunteja katsottiin toisiamme silmäs- tä silmään, minä ihailin eläimen ylväyttä ja suurta kokoa, se oli todellinen metsän kruunupää, hetken ai- kaa hirvi katseli unen häiritsijää, lähti sitten ylväästi, kevyesti askeltaen pakosalle. Monta eläintä olen sen jälkeen nähnyt ja ampunutkin muutaman, yhteenkään näin valtavaan kruunupäähän en ole sattunut koh- dalle. Koin silloin elämäni jännittävimpiä hetkiä metsästysreissuillani, kiväärin tasajyvä osoitti hirven otsaa, sormi syyhyysi liipaisimella, kevyt puristus vain ja hirvi olisi jäänyt siihen paikkaan, siitä olin var- ma, niin lähellä se oli, mutta tiesin tarkkaan missä kulki lupa-alueen rajat, täytyi ottaa järki käteen. Lähdin liikkeelle hieman sekavissa tunteissa, äänettömästi astelin lumen peittämää polkua, jossakin lähellä rasah- ti, kohta kuului lisää ääniä, kuulosti kuin joku katkoisi puista oksia. Otetaan selvää mikä siellä on, polun vasemmalla puolella kasvoi nuorta männikköä ja sieltä äänet kuuluivat. Hiivin varovasti ja hiljaa lähem- mäksi, kohta näin liikettä puiden seassa. Hiippailin vielä lähemmäs ja kas, hirvilehmä katkoi mäntyjä va- sikoilta, näin sen omin silmin. Se vain otti sopivalta korkeudelta kiinni rungosta, pyöräytti päätään ja puu oli poikki, vasikat (2 kpl) oli heti latvakerkkiä napsimassa. Hetken aikaa katselin tätä perheidylliä, hieman siinä liikahtin. Hirvi havahtui, suuntasi tutkansa minua kohden, että mikäs hiippailija se siellä on. Jälleen olin hirven kanssa naamat vastakkain. Nyt en edes nostanut asetta, kun totesin, että luvatonta riistaa. Tuo- kion aikaa siinä katsottiin toisia, kunnes ne katosivat metsän suojaan äänettömästi. Metsä oli jälleen hil- jainen. Olipas siinä tapahtumaa kerraksi, ainakin yhdenpäivän osalta. Otin suunnan kohti jokivartta. Siinä matkan varrella näin teeriparven iltaruokailulla. Tuumin, että taidan pudottaa yhden, niin kuin lohdutuk- seksi itselle. Ukkoteeri keikkui koivun latvaoksilla, silmuja napsien. Piian löysin sopivan paikan, mistä voisi kokeilla silmän tarkkuutta ja käden vakautta. Käsine kiväärin ja puunrunгон välissä, tasajyvä koh- dalle, kevyt puristus, teeriukon ruokailu päättyi siihen. Suolistin linnun ja panin reppuun.

Monenlaista naaman ilmettä ja kysymystä oli A. K:lla, kun iltasella kelasin hänelle päivän tapahtumia. Niin siinä sitten kävi, että seuraava lauantai on jälleen yhteinen jahtipäivä, A. K joutui hankkimaan tuuraajan yhdeksi päi- väksi. Hitaasti valkeni lauantaipäivä, pilvet roikkui puidenlatvojen tasalla, heikko tuuli kävi jälleen kaakosta, ilman lämpö 0,0 c, joten keli oli märkä, lunta 5 – 10 cm. Reippaasti lähdimme askeltamaan Niskasaaren tietä, sieltä Vihtaniemen ja saarien metsäpolkuja pitkin Lammaskankaan, Ahmasaaren, Isonpetäikön kautta Pitkäänselkään. Siellä ison kallion kupeessa keittelim- me kahvit ja nautittiin kevyt kenttälounas. Hirven jäljille ei vielä satuttu, vaikka taivalta oli tehty useita kilometrejä. Ilta alkoi jo hämärtää, kun satut- tiin jäljille, eivät olleet aivan tuoreita jälkiä. Lumihuutaileita oli satanut jälki- en päälle. Ei kuulunut siihen laumaan, jonka näin paripäivää sitten. Hirven kulkusuunta näytti olevan kohden Rassikumpua. Turhaa olisi lähteä jäljille,

tunnin kuluttua on täysin pimeää. Aivan äänettömästi jatkoimme matkaa, tulimme Rassikummun laitaan, vanhalle karjapolulle. Ilta oli jo tummunut niin, että tuskin näki edellä kulkevan selkää. Ei puheltu turhia, liikuttiin hyvin varovaisesti polkua, nuoska lumi vaimensi tehokkaasti ylimääräiset äänet. Metsä oli aivan hiljainen, kuin odottaen jotakin tapahtuvaksi ja tapahtuihan siinä muutamassa hetkessä paljonkin. Hirvi- lehmä oli asettunut vasaimeen makuulle, keskelle polkua, seurauksella, että kun hiljaa tulimme polkua, niin melkein kompastuimme tiellä nukkuviin. Säikähti siinä hirvet, niin kuin mekin, - melkein siinä pol- vet notkahti ja sydän hyppäsi kurkkuun. Vain ei siinä hirvet kauaa miettineet, kun ne pomppasi ylös ja pitkällä loikilla pakosalle. Tällä kertaa meno ei ollut hiljaista, vasa säikähti niin paljon, että eksyi emos- taan, kova oli mölinä ja kangas tömisi, kun se pari kertaa kiersi kankaan, täyttä laukkaa. Harmitti vain, kun oli niin pimeää, ettei niistä paljon näköhavaintoja tehty, kuulohavaintoja sitäkin enemmän.

Seuraavana päivänä kävimme tarkistamassa jäljet, että mitä siellä oikein oli. Kolmet jäljet löydettiin: yh- det oli vasan. Seurasimme pakojälkiä monta kilometriä, kiire näytti olleen, pitkät oli loikat ja kura lentä-

nyt pehmeillä soilla ja jängillä. Sen verran suot oli jäässä, että miehen kantoi mutta hirveä ei. Kertaakaan ne eivät olleet pysähtyneet matkalla, minne asti me niitä seurattiin. Taisivat säikähtää pahemman kerran. Me palattiin takaisin Tuluskankaan laidasta. Onni ei vielä ollut suosiollinen, mutta ei se meitä lannistanut, nyt varsinkaan, kun todettiin, että on niitä hirviä tuolla metsässä, pitää olla vain viekkaampi kuin hirvi.

Talvi alkoi kiristää otettaan, nuhruiset syyspäivät muuttuivat kirpeiksi pakkaspäiviksi, suot ja kosteikot jäätyivät paksuun routaan. Koska silloin ei vielä ollut tehty metsäojituksia, jäätyivät myös rämeiköt hyvin kulkukelpoisiksi. Kosteaa, lämmin etelätuuli muuttui purevaksi kirpeäksi pohjoisen viimaksi, lunta satoi muutamia senttejä, nyt näkyisi taas jäljet hyvin. Syksyn jahtikausi oli kulunut nopeasti, tuli marraskuun viimeinen viikonloppu. Ihmeteltiin, noinko äkkiä se aika vierähtää, menikö rahat hukkaan. No, ei me vielä lannistuta, onhan tässä monta päivää aikaa samoilla metsissä ja soilla, kyllä se vielä sattuu kohdalle. Hyvissä ajoin oltiin lauantaiamuna liikkeellä, tällä kertaa päätimme tutkia Ruosteojan pohjoispuolen, koska heikko tuuli kävi koillisesta. Uutta lunta oli satanut muutamia senttejä, se vaimensi kulkijan aiheuttamat rouskeet ja kahinat minimiin. Hiljalleen kuljimme metsäpolkuja Pitämämaan laitaan. Sitten, lähellä Haarasuon reunaa satuimme lähes tuoreille jäljille. Ainakin kolme hirveä oli nauttinut aamupalan pienes-
sä männikössä, napsimalla männyn latvakerkkiä ja katkomalla oksia. Päätelimme, että hirvet ovat ruoka-
levolla jossakin lähistöllä. Jännitys kohosi huippuunsa, tuskin uskalsi hengittää. Hiljaa kuiskaten sovim-
me, että A.K. jää samaan paikkaan Bertanin kanssa väijymään, paikka tuntui sopivan siihen oikein hy-
vin. Minä lähdin kiertämään metsäniemekkeen taakse, olisiko hirvet kenties menneet jo kauemmaksi. O-
lisinko kiertänyt kolmea sataa metriä, kun kuuluu kiväärin laukaus. Mikähän mahtoi olla, laukaus kuu-
lui juuri sieltä mistä lähdin liikkeelle. Kiireesti lähdin takaisin katsomaan mikä on tilanne. Tilannehan
selvisi tuota pikaa, kun tulin paikkaan josta lähdin. Noin neljäkymmenen metrin päässä mies tanssii inti-
aanitanssia, kivääri toisessa ja kirves toisessa kädessä. Nopeasti olin paikalla. Kyllä, hirvi makasi maassa,
vielä potki jaloilla ilmaa, oli saanut selkärankaosuman. Ammuin sitä niskaan, pitäähän se päästä pistä-
mään. Hirvi suolistettiin nopeasti. No ei se ollut suuren suuri, siihen aikaan ei puhuttu ylivuotisista, vaika
nuoreksi hirveksi me sen totesimme, hyvä niin. Seuraavaksi teimme nuotion ja nokipannu lämpiä-
mään, Ruosteojan vedellä täytettynä, siinä sitten kahvia nautiskellessa, kerrattiin tapahtumien kulkua, kun
kuitenkin kaikki tapahtui sitten nopeasti. A.K. kertoili, oli kulunut ehkä 5 – 10 min, lähdöstäni kierroksel-
le, kun passipaikasta 40 metrin etäisyydessä hirvi nousee makuulta tuulia haistelemaan, oli näyttänyt hir-
vittävän suurelta. No, eipä A.K. hätähdä, vaan ojentaa bertanin kohti hirveä, mitään esteitä ei ole, tasa-
jyvä hirven lavoille - nakss- iskuri iskee heikosti, virittää hanan uudelleen, sama tulos, vasta neljännellä
yrityksellä ase toimi, niin kuin pitikin. Hirvi putoaa kerta paukulla ja kaksi lähtee pakoon kovaa vauhtia.
Taisi olla se porukka, joka säikähdetti meidät Rassikummussa muutama viikko siten. Kyllä minä AKU
poikaa kehuin kovin, että on sinulla rautaiset hermot. Hirveltä otettiin paita päältä, paloiteltiin ja siirrettiin
metsäpolun varteen, josta lihat ja nahka sitten kantamalla vietäisiin jokivarteen. Siinä sitä savottaa on
aivan riittävästi. Pakkasimme reppuihin tavaraa niin paljon, kuin vain jaksoimme kantaa. Muutama tauko
jouduttiin pitämään tällä 4 km matkalla. Jälleen oli ilta hämärtynyt kun
metsästäjät saapuvat reissuiltansa, väsyneinä mutta onnellisina. Seuravana
päivänä kannoimme loput lihakimpaleet. Nahka oli ehtinyt hiukan kohmet-
tua, saatiin kuitenkin pakettiin, selkään sopivaksi. Jouduimme tekemään
vielä kaksi reissua Pitämämaahan, ennen kuin syksyn ja elämäni ensim-
mäinen hirvijahti oli ohi. Seuraavan syksyn kaatolupa maksoi 5 mk, siis
hylätty. Tämäkin tuli kirjattuna lähetyksenä. Kuluikin sitten 19 vuotta, kun
seuraavan kerran osallistuin hirvijahtiin. Kaikki ennen opitut jutut, kuten
hiljaisuus, hajuttomuus ja ympäristön herkeämätön tarkkailu, heittivät hä-
ränpyllyä, nyt pantiin punaista päälle, ei hirviä, vaan passimiehiä varten,
sitten kova möly ja torven soitto päälle, kun ajoketju lähtee kohti passimie-
hiä, joskus hiukan nolotti istua tyynenä sunnuntaiamuna passissa jokivar-
ressa, mökä ja melu kantautui varmaan naapuriin asti, mahtoi silloin hirvet
olla ihmeissään.

Jahtiterveisin Upi

Jokivarsien Wanhat rakennukset - projekti

Jokivarsien Wanhat rakennukset - projekti on toiminut vuosina 2004 ja 2005. Projektia on hallinnoinut Oulunkaaren seutukunta ja sitä ovat rahoittaneet JoMMA ry:n kautta EU (EMOTR), TE-keskuksen maa-seutuosaasto ja osallistujakunnat sekä pienellä panoksella projektiin osallistuvat yksityiset. Projektipäällikkönä on toiminut rakennushistoriaan tutkijana perehtynyt arkkitehti Kaarina Niskala sekä erikoisasiantuntijana korjausrakentamiseen perehtynyt arkkitehti Eino Niskala.

Kahden toimintavuotensa aikana projekti on käynyt läpi kuntoarvio- ja korjausneuvontakohteita yhteensä noin 60 kpl. Kohteissa on tehty kuntoarvioraportteja, työselostuksia, piirustuksia, tarvikemenekkilaskelmia sekä kustannusarvioita. Kohteet on myös inventoitu samalla. Yhteensä projektin aikana on inventoitu yli 600 pihapiiriä, jotka jakautuvat seuraavasti:

Oulun seutu	Oulun kaari
Haukipudas n. 170	yhteensä n. 100
Kiiminki n. 170	
Muhos n. 170	

Jokivarsien Wanhat rakennukset –projekti on myös kouluttanut toimialueensa ihmisiä. Työmenetelmien koulutusta eli kelta- tai punamultamaalin keittonäytöksiä on ollut Livon lisäksi Kuivaniemellä, Talkkunamaalla, Iin Haminassa sekä Naaman kylällä. Projekti on myös järjestänyt puutalon korjauskursseja, joita on pidetty yhteensä yhdeksässä eri kunnassa. Kyseinen kurssi järjestettiin syksyllä 2005 myös Livon koululla. Kurssin opettajina toimivat Kaarina ja Eino Niskala ja se kesti yhteensä 12 tuntia jakautuen neljälle eri illalle. Kursilla oli osallistujia parhaimmillaan lähes kymmenkunta, joista osa kulki kauempaakin, jopa Ranualta asti.

Projekti kolmannen vuoden toiminnan tavoitteena olisi kerätä ja julkaista Vanhojen rakennusten korjausopas, jossa vanhan rakennuksen korjaaja saisi tarpeellista tietoa kerättynä yksien kansien sisään. Oppaan toteutuminen riippuu projektin jatkumisesta.

Kaarina ja Eino Niskala

Joulutervehdyksiä

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

Marja- Terttu ja Olavi Puhakka

Maikki lähettää jouluterveisiä tutuille ja sukulaisille!

Livon maa - ja kotitalousnaiset kuulumisia

Naisten touhut on taas polkaistu käyntiin tällekin syksylle. Olemme jo monessa pirtissä käyneet puikkoja heiluttamassa. Illan aikana rupertellaan, höpötellään ja ennen kaikkea maailmaa parannetaan monella tavalla. Juodaan kahvit ja pidetään arpajaiset.

Sääntömääräinen syyskokous pidettiin koululla 17.11.2005. Suunniteltiin ensi vuoden toimintaa ja päätettiin käydä käsityömessuilla Oulussa helmikuulla, teatteriretkillä sekä käsityöiltoja pidetään viikoittain ym. Samana päivänä järjestimme ruokakurssin kevyttä lautaselle, ohjaajana Ritva Ronkanen osallistujana tällä kurssilla oli yksitoista henkilöä.

Pidämme vielä muutamia käsityöillat tälle syksylle, ja sitten onkin pikkujoulun vuoro. Jatketaan taas ensi vuoden puolella.

Hyvää Joulua ja Onnea Uudelle Vuodelle!

Maatalousnaiset

Hirviporukan kuulumisia

Livon hirvimiehet ja -naiset uurastivat 37 hirven lupakiintiön täyteen. Lauantaina 10.12. kaatui viimeinen vasa Yrjö Pertun ja Nella-koiran yhteistyönä.

Hirvenmetsästys sujui suhteellisen jouhevasti. Aikaisista hirvistä ei näyttänyt olevan isompaa puutetta. Vasat sen sijaan teetti jonkun verran töitä myöhäisen talven tulon takia. Myöskin kaksosvasat olivat hukassa. Koiramiehet uurastivat pitkiä päiviä. Esa taisi olla neljä viikkoa joka päivä metsässä.

Hirvipeijaisissa emännöivät mm. Terttu, Aira, Aino, Tyyne, Kaisa, Ritva, Liisa, Ulla ja Saara

Hirvipeijaisissa oli kiitettävästi porukkaa, noin 170 henkeä. Se oli tosi mukava asia.

Kiitokset mukavalle hirviporukalle kuluneesta syksystä ja maan omistajille suuret kiitokset, että on saatu teidän mailla metsästää.

Kaikille Hyvää Joulua ja Mukavaa Vuotta 2006!

Alpo

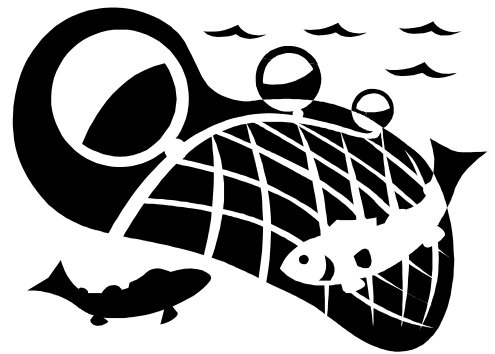
Kalastuskunnan kuulumisia

Siitä, kun viimeksi kirjoittelin Livon kalastuskunnan (osakaskunnan) kuulumisia lehtemme, on taas paljon vettä virrannut Livojoessa, varsinkin siitä syystä, että syyspuoli kesää oli taas runsassateinen ja joki pienessä tulvassa koko syksyn ajan.

Poikkeuksellisen lämmintä on ollut ja nytkin, marraskuun puolessa välissä joki on jäistä vapaa ja virvelikalastus olisi mahdollista, jos tulvavesi ei olisi esteenä. Syksyn sateisuus taas sai aikaan sen, että koko kesän vilkkaana jatkunut kalastuslupien myynti tyrehtyi ja pikainen yhteenveto osoittaa vajaan sadan euron miinusta tämän vuoden tilinpäätökseen. Kehitys edelliseen vuoteen on kuitenkin ollut aivan erinomaisen positiivista ja antaa rohkeutta tulevinakin vuosina jatkaa ennakkoluulottomasti istutustoimintaa yhteisen kalavetemme hoitamisessa. Livokkaan kioskian saitsee aivan erityiset kiitokset hyvin hoidetusta kalastuslupien myynnistä. Päivi onnistui tehtävässään aivan moitteettomasti! Kiitos Päivi hyvin tehdystä työstä!

Muutama sana tämän kesän kalansaaliista. Kirjolahisaaliista ei juurikaan tihkunut tietoja, harrisaaliista sentään muutamia luotettavan tuntuksia kalajuttuja. Saalista oli saatu, isojaakin yksilöitä. Ja hyvä niin! Hauen kevätpyynti kärsi kevättulvan pieniuudesta, mutta joitakin isojaakin haukia saatiin sentään saaliiksi. Saivat, jotka käyttivät riittävän harvoja verkkoja. Niissä isosilmäisissä verkoissa oli vain se varjopuoli, että lahnoja niihin kääretyi aivan haitaksi asti. Lahnankudun aikana ei uskaltanut väljyksiä ottaa seinältä alas ollenkaan! Niin ovat ajat muuttuneet!

Poikkeuksellisen lämmin syksy toi sitten mukanaan yllätyksen verkkopyynnissä. Laskimme Liisa-Marian kanssa lokakuun alkupäivinä kaksi verkkoa Kokon lahden suulle ja kas kummaa. Hauki liikkui ja kävi hyvin pyydykseen! 50 millin verkossa oli joka päivä kohtalaisen kookas hauki, parikin. Kookkain tasan neljä kiloa. Ja mateita. Olen edellisissä kirjoituksissani päivitellyt Livojoen mateita pieniksi. Nyt sain vain hyvän kokoisia mateita, kookkain 2,4 kiloa painava. Sain 50-millisestä verkosta myös pari ahventa, molemmat painoivat 430 grammaa kappale. Merkilläpantavaa hauissa oli se, että koirashauilla maiti oli juoksevaa ja naarashaukien mäti oli myös pehmeää, lähes valuvaa, kuten keväällä. Häiritseeköhän tällainen syksyinen kutuvalmius ensi kevään kutua?

Elokuun lehdessämme kerroin pääseväni Voimalohen järjestämälle tutustumisretkelle Ounasjoelle. Retki peruuntui osantoilmoittautujien vähyyden takia. Sen sijaan kävin Kurenkoskessa Voimalohen palaverissa, jossa käytiin yksityiskohtaisesti läpi Iijokivesistön hoitovelvoiteistutusten raporttia vuosilta 2000 – 2004, kalakannan nykytilaa kirjanpitokalastuksen tietojen pohjalta ja keskusteltiin tärkeimmistä hoidon tuloksiin vaikuttavista ongelmista. Koko Iijoen vesistöä koskevat ongelmat ovat samat, joiden kanssa me painiskelemme täällä Livojoellakin. Harri ja taimen pyydetään alamittaisina. Samoin kuin Iijoen rakentamattomalla osallakin, on Livojoen harjuskanta huolestuttavasti romahtanut lähes olemattomiin.

Syynä nykytilanteeseen kevätpilkintä ja alamittaisten kalojen ottaminen saalisreppuun. Lääkkeeksi tarjottua tehostettua valvontaa ei saada koskaan vapaaehtoisvoimin niin aukottomaksi, että siitä olisi pysyvä apu löydettävissä. Toiseksi ja varmaan tehokkaammaksi keinoksi tarjottiin pitkäjänteistä valistus- ja asennekasvatustyötä. Sitä samaa pitkäjänteistä asennekasvatustyötä, jota tehtiin menneinä vuosikymmeninä metsästyksen puolella ja joka on johtanut hyvään tulokseen. Tänä päivänä metsästyksessä tapahtuu tarkasti lakipykälää noudattaen ja riistakantoja hoitaen, niin kuin konsanaan oman pellon viljaa.

Iijoki 2015 hanke on nyt polkaistu käyntiin. Elokuun lopulla istuimme iltaa Livon koululla. Mukana kaksi Aitto-ojan osakaskunnan miestä, kaksi Livon osakaskunnasta, Livokkaan kyläpäällikkö Matti Törmänen ja Iijoki 2015- projektin projektipäällikkö Pertti Kuusisto. Palaveriin kutsutuista Aittojärven kyläseuran edustus puuttui kokonaan. Palaveri ei vielä mitään uutta ja mullistavaa tuonut esille, eikä se ollut tarkoitukseen. Illan aikana kartoitettiin lähtötilannetta ja luetteloiitiin nyt olemassa olevia ongelmia, joihin jatkossa pyritään löytämään lääkkeitä. Ainakin yhdestä asiasta vallitsi yksimielisyys: Livojoki on usean eri osakaskunnan hallinnoima arvokas kalavesi, jonka hyvinvoinnin eteen kannattaa nähdä vaivaa, jotta se tuottaisi nautinnollisten kalaretkien lisäksi myöskin jotakin konkreettista yhteistä hyötyä jokivarren kylille ja niiden asukkaille. Jatkoa tälle palaverille on luvassa tammikuulla. Jo ennen sitä eri sidosryhmät pohivat omassa keskuudessaan omia toiveitaan ja tavoitteitaan tälle projektille.

Parhaat uutiset olen säästänyt loppuun: Paljon parjattu **Päästökauppa!** Minä sanon nyt, että siunattu päästökauppa! Pari viikkoa sitten Kemira tarjosi Kalevassa myytäväksi Penikkasuolta ja Koivusuolta ostamiaan turvepalstoja. Päästökaupan ja turpeen muunkin verokohtelun seurauksena turvetta ei enää Suomessa kannata polttaa lauhdevoimaloissa. Tämä taas merkitsee sitä, että Livojoki tulee säästymään jatkossakin turvetuotantoalueiden likaavilta kuivatusvesiltä. Ainakin niin kauan, kun taas toisin päätetään turpeen verotuksesta ja päästökaupasta ja ainakin siihen asti meidän kannattaa yhdessä ponnistella sen eteen, että Livojoki säilyy maineensa veroisena kalavetenä.

N. K.

Kuvia jahtikauden avajaisista

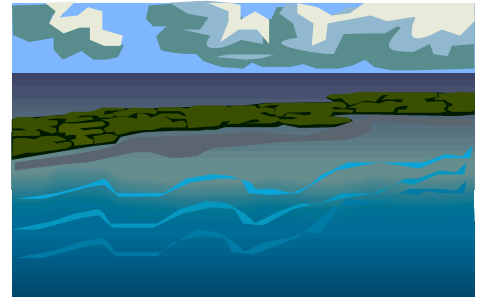

Pirjo keitteli hernekeittoa,
joka metsämiehille maittoi...

Livon lähde - unholaan jäänyt maamerkki

Hyvällä syyllä voidaan sanoa, että Livon lähde Lehtimäellä on prinssessa Ruususen tavoin saanut olla niin rauhassa unten mailla viimeiset sata vuotta sillä seurauksella, että kasvillisuus on kauttaaltaan kerinnyt peittää lähteen. Ei löydy kauniisti pulppuavaa lähdettä eikä viileää ja raikasta kristallivettä, mitä janoinen samoilija saattaisi kaivata. Nyt 2000-luvulla tarvittaisiin sadun ”prinssi”, joka raivaisi miekallaan kasvillisuuden pois, jotta kristallivesi löytyisi. Toiveelle löytyy hyvät perustelut, sillä 2000-luvulla suurin osa lehtimäkeläisistä puhumattakaan muiden paikkakuntien asukkaista ei ole koskaan käynyt Livon lähteellä.

Helle Puska Ähtäristä on julkisesti esittänyt lähteen hyödyntämistä nähtävyytenä, koska historia osoittaa sen olleen merkittävä paikka koko Suomen kannalta. Helsingistä Lehtimäelle muuttanut hammaslääkäri Matti Tammissalo oli kuullut kylällä kerrottavan tarinoita Livon lähteestä ja niinpä hän kompassin ja kartan avulla löysi paikan. Myöhemmin Tammissalo on opastanut mm. Suomenselän samoilijoita paikalle. Hänen ja Helle Puskan mielestä Livon lähteestä voisi tulla mainio retkikohde, jos sinne tehtäisiin patikkapolku ja makkaranpaistopaikka. Maanomistajien lupaa tarvitaan kuitenkin ensin, mikäli ryhdytään näiden rakennelmien tekoon.

Rikas menneisyys

Livon lähteen yhteiskunnallinen merkitys alkaa jo 1200-luvulta, kun kuningas Mauno Ladonlukko antoi vuonna 1277 pirkkalaisille yksinoikeuden verottaa lappalaiset. Lappalaisten jäljille päästiin tuohon aikaan lähinnä vain vesistöjä pitkin. Pirkkalaisten reitti kulki Näsijärveltä Ähtärintjärvelle, Ruokoselle ja Perälammelle, Poikkijokea myöten Livon lähteen yli Latojoelle ja Lappajärven kautta Ähtävänjokea pitkin edelleen Peräpohjolaan. Suotta ei opettaja Paavo Kuoppa-aho ole maininnut, että ”Asumme vanhan ’valtatien’ varrella” artikkelissaan Liikenne ja kulkuyhteydet.

Jalmari Finne kertoo vuonna 1924, että ”Seudulla missä ennen kesäisin liikkui tiheään pirkkalaisten pitkä eräveneet, ei enää liiku muut kuin jotkut yksinäiset vaeltajat” ja hän jatkaa: ”Näitten mäkien rinteillä tömisteli silloin hämäläisen erämiehen jäntevä jalka. Myös Matti Kurjen miehet ja muut pirkkalaiset vaelsivat näillä kumpareilla arvokas turkisriista mielessään”.

Maisteri Armas Luukko kävi Lehtimäellä 1930-luvulla tutkimassa entisiä pirkkalaisten vesiteitä, ja aiheesta on julkaistu kuva Herman Arolan kirjassa Lehtimäen asukkaita.

Vedenjakaja Livon lähde – maantieteellisesti kiinnostava

Lähteitä syntyy, kun pohjavesi purkautuu voimalla maan pinnalle tai vesistöön. Livon lähde on vedenjakaja, mistä vesi lähtee virtaamaan sekä etelään että pohjoiseen. Professori Viljo Rasila on kertonut, että Livon lähde ei aina ole ollut vedenjakaja: ”Suomenselän vedenjakajan harjanne on maankohoamisen myötä siirtynyt. Se oli aiemmin niin etelässä, että Ähtärintjärvi laski pohjoiseen Ähtävänjokeen. Nyt Ähtärintjärvi laskee etelään Perännejärveen, mutta Ähtärintjärven laskiessa vielä pohjoiseen oli Perännejärvi tämän vesitein eteläisin järvi eli sen perä... Ähtärintjärvi laski silloin Latojoen ja Levijoen kautta Alajärveen, joka oli paljon alempana”.

Vedenjakajan murtuessa Ähtärintjärven vedet alkoivat laskea etelään Perännejärveen. Maankohoaminen jatkuu edelleenkin tällä alueella. Se on noin 8 mm vuodessa eli lähes metrin sadassa vuodessa. Arviolta

1400- tai 1500-luvulla alkoivat Livon lähteen vedet laskea Ruoveden suuntaan kohti Kokemäenjoen vesistöä ja toisaalta pohjoiseen Ähtävänjoen vesistöön.

Livon lähde on muodoltaan pyöreä, 30 – 40 metriä halkaisijaltaan oleva sammaloitunut allas, joka on varsin näkyvä ja mieleen jäävä maastokohta.

Nimi - arvoitus

Livon lähteen nimestä on eri käsityksiä. Kustaa Vilkuna on maininnut, että kyseessä mahdollisesti olisi asutusnimi. Koko kylä tunnetaan nimellä Lippo tai Liponkylä. Kotiseutuhistorian kirjoittaja Herman Arola on jopa hieman tuskastunut erilaisiin käsityksiin nimen alkuperästä: ”Jos kerta Livo on Lapin kieltä, kuten jotkut historiamiehet meinaavat, on lähteellä oma nimensä, johon ei pitäisi sekoittaa Liponkylän nimeä. Vuoden 1666 verokirjoissa ensikerran nähdään Lippo – Henrik Lipponen – ja aina viime vuosisadan loppupuolelle asti. Toistaiseksi siis Liponkylä ja Livon lähde”.

Rajalähde

Livon lähde on Suomen historian kannalta merkittävä myös siitä syystä, että se on ollut Pohjanmaan rajapyykki Hämettä ja Satakuntaa vastaan. Lehtimäen ja Soinin liittyessä tiiviimmin Pietarsaaren suurpitäjään Rajalähde menetti merkityksensä maakuntarajana. Vanha maakuntaraja leikkasi Ähtärinjärven kokonaan Ruoveteen ja Satakuntaan.

Vuoden 1533 rajariitakiistassa mainitaan, että Pohjankyrön raja kulki Vöyriltä Iiroonjärvelle ja sieltä Hattuhongan korkeimmalta paikalta Livon lähteelle ja edelleen Mattisen kivelle.

Teollisuuden väylä

Livon lähteen kautta kulki tukkeja teollisuuden nousukautena neljästä viiteen miljoonaa kappaletta. 1800-luvun loppupuoli oli tukinuiton kulta-aikaa. Tästä aiheesta voisi kirjoittaa oman tarinansa.

Annikki Ojala

LÄHDELUETTELO

Arola, Herman, 1939, Lehtimäen asukkaita
Arola, Herman, 1939, Järviseutu, Maantieteellisesti kiintoisa Livonlähde
Finne, Jalmari, 1924, artikkeli Otavaiselle
Flinkman, Kalle, 1980, Muisto Kotiseudulle
Kuoppa-aho, Paavo, 1992, Lehtimäki kotiseutuni, Liikenne ja kulkuyhteydet
Mäkipää, Heikki, 1992, Lehtimäki kotiseutuni, Lehtimäki – outo geologinen muodostuma Järviseudulla
Rantatupa, Heikki, 1992, Lehtimäki kotiseutuni, Lehtimäen asutuksen synty
Rantatupa, Heikki, 2005, Keisarin sukukirja 1 b, Soinin asutuksen synty ja Keisarin suku
Vilkuna, Kustaa, 1951, Vanhaa Ähtäriä, KYRÖNMAA VIII, Ähtärin nimestä ja muinaisuudesta
Ähtärinjärven Uutisnuotta, artikkeli 4.8.2004 Unohduksissa oleva Livonlähde kertoo hiljaa omaa tarinaansa

Saadaanko maaseudulle sittenkin laajakaistaa?

Alueverkot – taajamaverkot

Oulunkaaren ja Koillismaan seutukuntien kuntataajamat on yhdistetty toisiinsa ns. nopein tietoliikenneyhteyksin. Koillismaan kunnat, Pudasjärvi mukaan lukien, saivat kuntakeskuksia yhdistävän laajakais-taverkon käyttöönsä vuoden 1997 alusta Koillismaan tietoverkko –projektin tuloksena. Tämä oli hyvin edistyksellistä koko Euroopan mittakaavassa. Alueemme harva asutus ja pitkät etäisyydet huomioiden väittäisin, että olimme varsin lähellä kehityksen kärkeä koko maailmassa! Tuolloin ja vielä vuoden 2000 tienoilla – muistan itsekin varsin hyvin monta keskustelua! – epäiltiin, josko kenties on rakennettu valta-van hieno moottoritie, jossa yksittäisiä kulkijoita ajelee harvakseltaan pappatunturilla. Siis laajakaistai-nen tiedonsiirtoverkko? Kuka sitä tarvitsee? Oliko taas tehty turhia ja aivan älyttömiä projekteja?

Myös Oulunkaaren seutukunnassa päästiin edellä kuvattuun tilanteeseen vuoden 2003 alusta lukien – jäl-leen projektimuotoisen kehittämistoiminnan tuloksena. Näiden yhteiskunnan rahoittamien ponnistusten seurauksena muodostui 8 kuntaa yhdistävä varsin laadukas yhtenäinen laajakaistaverkko.

Maaseutukylien laajakaistaverkko

Olipa niin tai näin, mutta tietotekniikan hyödyntäminen, esimerkiksi internetin ja sähköpostin käyttö on tullut osaksi meidän jokaisen arkipäivää. Ainakin näin väittäisin niiden lukuisten puhelinsoittojen ja säh-köpostien perusteella, joita olen saanut kysymyksin varustettuna. Kysymys kuuluu: ”Milloin se laajakais-ta saadaan meillekin?”

Nimittäin on käynyt niin, että edellä kuvatusta ansiokkaasta ja edistyksellisestä kehittämistyöstä sekä var-sin mittavistakin taloudellisista panostuksista huolimatta alueen maaseutukylät ovat jääneet pääsääntöi-sesti laajakaistaverkon ulkopuolelle. Siis juuri ne alueet, joille tietotekniikan ja tietoverkkojen piti tuoman kaikkein eniten helpotusta mm. päivittäiseen asiointiin, ovatkin jääneet lähes täysin vaille mahdollisuuk-sia hyödyntää tiedonsiirtoteknologiaa! Tämähän kuulostaa aivan hullulta, mutta se on kuitenkin täysin ymmärrettävää. Sillä tämähän on suoraa seurausta alueemme harvasta asutuksesta ja pitkistä välimatkois-ta. Mitä harvemmassa käyttäjiä on, sitä kalliimmaksi rakentaminen suhteellisesti tulee.

Oulunkaaren alueverkko ja verkkopalvelut -projektin toimesta käynnistettiin selvitystyö, jolla pyrittiin osoittamaan maaseutukylien laajakaistayhteyksien todelliset tarpeet. Selvitys toteutettiin JoMMA ry:n rahoittamana. Kartoituksen seurauksena laajakaistaverkkoon liittymisen into nousi muutamilla kylillä esille niin selvästi, että operaattorit jopa rakensivat laajakaistaverkon runkoyhteydet markkinaehtoisesti, ilman julkista tukirahoitusta. Valitettavasti kaikkien maaseutualueiden liittymähalukkuus ei kyselyssä osoittautunut riittäväksi vakuuttamaan operaattoreita runkoyhteyksien rakentamisen taloudellisesta kan-nattavuudesta. Onkin hyvä huomata, ettei tällaisia kyselyitä kukaan tee pilan päiten tai edes huvikseen. Näillä kyselyillä ja niihin vastaamalla tarjotaan meille jokaiselle mahdollisuus vaikuttaa omien elin-olosuhteiden kehittämiseen. Se, onko esimerkiksi projekteista mitään hyötyä juuri minulle, on kiinni usein juuri minusta itsestäni. Passivisuudesta ei palkita kovin usein.

Viimeisten vuosikymmenten aikana kaikki tietotekniikkaan liittyvä on kehittynyt hurjasti. Vaikka kuinka juoksee, ei tahdo mukana pysyä. Joskus tämä on onneksi. Juuri maaseutukylien ja laajakaistayhteyksien osalta aika on tullut avuksi. Tällä hetkellä on olemassa jopa useita teknologisia ratkaisuja, joilla myös hieman harvemmin asuttujen alueiden laajakaistayhteydet voidaan rakentaa ilman että se maksaa aivan tolkuttomia summia rahaa. Näin ei ollut vielä pari vuotta sitten. Itse asiassa viimeinen vuosi on ollut to-della mielenkiintoista kehittymisen aikaa. Konkreettista kehittymistä tapahtunut ihan vielä viimeisten kuukausienkin aikana sekä teknologioiden käyttöönoton, niistä saatujen kokemusten ja aivan erityisesti hinnoittelun osalta. Tämä on tehnyt vihdooin mahdolliseksi myös maaseutukylien laajakaistayhteyksien rakentamisen.

Mitä oikeasti tapahtuu?

Edellä kuvattuun pohjautuen ja alueella toimivien operaattoreiden kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella voidaan todeta, että edelleenkin koko valtakuntaa peittävä laajakaistaverkko ei tule rakennetuksi täysin markkinaehtoisesti.

Tästä lähtökohdasta on käynnistetty valmistelevat toimet oman alueemme maaseutukylien laajakaistaverkon runkoyhteyksien rakentamisesta Oulunkaaren seutukunnan toimesta. Valmistelua laajakaistan saatavuuden parantamiseksi on jatkettu yhteistyössä Koillismaan seutukunnan ja Pohjois-Pohjanmaan liiton kanssa Oulunkaaren ja Koillismaan laajakaistaverkon teknologiaselvitys –projektin puitteissa. Teknologiaselvityksen loppuraportti on julkaistu mm. Pudasjärven kaupungin www-sivuilla (www.pudasjarvi.fi).

Teknologiaselvityksen tuloksena on löydetty mm. 4 erilaista teknologiaa, joilla on mahdollista toteuttaa laajakaistayhteyksiä myös harvaanasutulle maaseudulle. Näitä teknologioita ovat kiinteään puhelinverkkoinfrastruktuuriin perustuva DSL-teknologia, langattomiin radiotaajuusteknologioihin perustuvat Wipll- ja Wimax-teknologiat sekä satelliittien käyttöön perustuva teknologia. Kaikkia näitä teknologioita on jo otettu käyttöön Suomessa.

Opetushallitus on oman strategiansa mukaisesti pyrkinyt turvaamaan koulujen mahdollisuudet hyödyntää tietoverkkoja. Em. teknologiaselvityksen puitteissa pyrittiin tukemaan ja aktivoimaan Oulunkaaren seutukunnan kuntia Opetushallituksen tukimäärärahojen hyödyntämisessä. Tämän toimenpiteen seurauksena vuosien 2004 ja 2005 hakukierrosten tuloksena on seutukunnan alueella yhteensä 21 maaseutukoulua saanut myönteisen tukipäätöksen Opetushallitukselta. Näiden kylien osalta laajakaistan rakentaminen tapahtuu vuosien 2005 ja 2006 aikana. Toimenpide parantaa luonnollisesti myös näitä kouluja ympäröivien kylien laajakaistan saatavuutta. Ja tämä toimenpide on parhaillaan toteutusvaiheessa. Laajakaistaa levitetään juuri niin nopeasti, kuin se on mahdollista julkisia hankintoja koskeva lainsäädäntö huomioiden.

Opetushallituksen lisäksi Pohjois-Pohjanmaan Liitto on ottanut vastuuta kantaakseen ja pyrkinyt omilla resursseillaan mahdollistamaan laajakaistan saatavuuden parantamista myös Pudasjärven alueella. Myönteisen hintakehityksen perusteella voidaan toivoa, että myönnetyllä tukirahoituksella voitaisiin toteuttaa laajakaistayhteyksiä mm. teknologiaselvityksessä arvioitua laajemmalle alueelle. Tämä on kilpailun ja teknologioiden nopean kehityksen tuomia suoria etuja, sillä hinnat ovat vain yksikertaisesti laskeneet viimeisten kuukausien aikana, vieläpä varsin merkittävästi. Toteutuuko toive, selviää varmuudella kilpailutuksen ja hankintojen toteuttamisen tuloksena.

Tosiasioita ovat kuitenkin ne, että laajakaistayhteyksiä rakennetaan parhaillaan maaseutukylien kouluille ja lähes kaikkien muidenkin kylien osalta tarjouspyynnöt operaattoreille on jo esitetty! Kuinka kattavasti koko kunnan alue kyetään rakentamaan ja kattamaan laajakaistaverkolla, selviää kilpailutusprosessin tuloksena. Tulokset tiedetään viimeistään keväällä 2006. Mikäli merkittäviä katvealueita laajakaistan saatavuuteen edelleen jää, pyritään luonnollisesti keksimään uusia aikaisempaan luovempia ratkaisuja katveen peittämiseksi.

Lopuksi on vielä muistettava, että julkisella rahalla voidaan rakentaa vain ns. laajakaistaverkon runkoyhteyksiä. Tämä tarkoittaa, että kuntataajamasta rakennetaan yhteys kylälle, mutta kotitalous- ja yritysliittymän tilaamiset ja avaamiset jäävät joka tapauksessa kunkin itse maksettaviksi. Mutta näinhän se on myös taajamissa.

Kaikkienensa positiivista on, että laajakaistaa ja tietotekniikkaa tunnutaan tarvitsevan moniin erilaisiin tarkoituksiin. Hyvä niin! Se voi olla yksi työväline, monien muiden lisäksi, maaseudun elinvoimaisuuden turvaamiseksi.

Esi-isien jalanjäljillä

Livon kyläkirjaa - Elettiinhan sitä ennenni – työstettäessä jouduin paneutumaan Livon kylän maastossa esiintyvään paikannimistöön. Jo silloin kiinnitin huomiota vesistöjen saamenkieleen pohjautuvaan nimistöön. Maastossa suurimman ryhmän muodostavat kaskenpolttoon liittyvät aho-päätteiset nimet, joiden etuliitteenä usein on kaskimaata hallinneen talon tai isännän nimi. Toisen suuren ryhmän muodostavat tervanpolttoon liittyvät maastokohtien nimet, sillä erotuksella edelliseen ryhmään, että näissä nimissä ei ilmene, kenen koloamasta kaskesta tai tervahaudasta on kysymys. Tietysti suurimman ja mielenkiintoisen nimistöryhmän muodostavat sydänmaa-niittyjen, ”perkkiöiden” nimistöt, mutta se on aivan liian laaja tässä käsiteltäväksi.

Oman mielenkiintoisen nimistöryhmän muodostavat vanhoihin pyyntikulttuureihin liittyvät paikannimet ja niissä aivan oman ryhmänsä peuranpyyntiin liittyvät nimet, joihin aion nyt syventyä – sattuneesta syystä – tarkemmin.

Kirsisuon länsilaidalta löydämme kartasta Peurasalmenkankaan ja siitä Kirsiojaan mentäessä Peurasalmen ja Peuraniemen, jotka liittyvät selvästi peurojen jokavuotiseen vaellukseen kesälaitumilta talvehtimisalueille ja taas päinvastoin. Voisi olettaa vaellusreitintä jatkuneen yli Kirsiojan Repansaarten, Varissaaren, Mustikkasaaren, Pahkasaaren ja Korpisaaren kautta Peurakoskelle, josta peurat ”porkkasivat” yli Livojoen Peurakankaaseen. Samaan nimiryppäaseen liittyvät vielä Peurasuvanto, Peuramutka ja Peuraoja. Vaellusreitti jatkui sitten Jakunkaistoa pitkin Rauvanojan vartta Kivarinjoen varren pitkään harjumuodostelmaan, jossa tapasin joskus siellä samoillessani Mustansuvannon harjussa ja Navettaharjussa selviä peuranpyyntikuoppajärjestelmiä. Ne kuopat on nykyinen tehometsätalous aurauksineen tuhonnut, samoin kuin reitin toisessa päässä Peurasalmenkangas ja Peuraniemi aurattu ja siellä mahdollisesti olleet kuopat tuhoutuneet.

Toinen vaellusreitti, jota voisimme lähteä jäljittämään Ällissä Jyrkänojan varresta, jonka harjuissa on vieläkin nähtävissä merkkejä pyyntikuopista. Jyrkänojan harjusta reitti kulki Pitkänselän ja Lammaskankaan kautta Ruosteojan varteen, sieltä Penikkakankaan kautta Katiskaharjuun, jossa olleista kuopista löytyy kirjallista tietoa peräti 1800-luvulta asti. Nimittäin Suomen Muinaismuistoyhdistyksen Aikakauskirja IX vuodelta 1887, sivu 117, koonnut A.H. Snellman kertoo: ”.... Ranuankylässä Kolone-näkkeenkankaalla sekä Luiminkajärven luoteispuolella olevalla Pihlajaharjulla on samanlaisia hautoja, samoin Illikaisen talon yläpuolella olevalla Katiskaharjulla Livon kylässä.” Katiskaharjun on Tielaitos ajanut jo aikaa sitten soraksi maantielle.

Reitti ylitti joen jossakin Salmelan suvannolla, koskapa se näytti jatkuneen Pikku-kivimaan kautta Pitkänniemen kaistoon. Satuun kesäkuun alussa kyseisessä kaistossa rankametsässä ollessani kiinnittämään huomioni kuoppaan, jonka päättelin olevan vanhan pyyntikuopan. Lähempi tarkastelu osoitti, kuoppa on osa kuoppapyyntijärjestelmää. Kaistossa oli neljä muutakin kuoppaa, joista kolme hyvin selvästi erottuvaa ja kaksi, kosteammalla rämeen laidassa jo lähes umpeen maatuneita.

Milloin nämä pyyntikuopat ovat olleet käytössä? Se onkin jo vaikeampi ongelma ratkaistavaksi historian ammattilaisillekin, saati sitten tavalliselle maallikolle. Jos ensin mietitään, kuinka pitkälle on ajassa palatava, kun näillä palkisilla vielä peuroja pyydettiin, saamme avuksi vuosina 1763 – 1785 Pudasjärvellä kirkkoherrana olleen Erik Castrenin Suomen ensimmäisessä sanomalehdessä ”Tidningar Utgifne af et Sällskap i Åbo” vuodelta 1776 moniosaisena julkaistun kuvauksen Pudasjärveltä, jossa kirkkoherra kertoo, että ”Pudasjärvellä esiintyi vielä 20 vuotta sitten villipeuroja, joita nykyisin tavataan vain jokunen porojen seassa”. On siis mentävä ajassa vielä taakse päin. Nyt yritän hakea apuja paikannimistöä. Peurasalmenkankaasta ei ole pitkä matka Aintio-ojan Lapinahoon ja tämän vaellusreitintä toisesta päästä löytyy Kivarinjoen Lappi. Nämä Lappi-nimet viittaavat Jouko Vahtolan mukaan lappalaisten asuttamiin paik-

koihin vielä niinkin myöhään, kuin 1500- luvun lopulla, ehkä peuranpyyntitukikohtina vielä 1600- luvun alkupuolella.

Toisen vaellusreittimme seuraaminen aloitettiin Ällistä ja Saamenkielen sana ”eälli” tarkoitta suurta laumaa eläimiä. Siis, Ällinsuo oli peurojen suosima hyvä kesälaidunalue. Entä reitin toisessa päässä? Pitkänniemen lähituntumassa on Rahvaanaho, jolla ei kyllä ole mitään tekemistä tavallisen rahvaan kanssa. Saamenkielessä ”rahppa” tarkoittaa porrastusta – pitkoksia, ja muistan, kun Ylinypiköllä tehtiin 1970-luvulla metsäojituksia, löytyi Pikkukivimaan ja Rahvaanahon välisestä suosalmekkeesta vanhoja porrastuksen jäännöksiä. Sen tiedämme, että lappalaiset eivät ole koskaan viljelleet kaskimaita, mutta tuntuuko kaukaa haetulta selitys, että kun saamenkielessä ei ole aho-sanaa vastaavaa sanaa, puhui lapinmies ”rahppa-ahosta, kun tarkoitti Porrasahoa. Tämä nimitys ”veäntyi” kaskisavolaisen suussa Rahvaanahoksi.

Vaikka en ajoituspulmaa pysty tämän paremmin ratkaisemaankaan, pidän hyvin todennäköisenä sitä, että pyyntikuopat kuuluvat aikaan, jolloin saamelaiset asuttivat näitä seutuja, eli ne, jotka toiselle kuoppaa kaivoivat, eivät olleet meidän esi-isiämme.

Opetus, jonka Pitkänniemen kaiston kuopat antoivat, on se, että tarkkana kannattaa olla luonnossa liikkessaan. Vaikka olen tallannut näitä polkuja jo 70 vuotta, löysin kuopat ihan sattumalta vasta nyt, kun metsänmuokkaus oli tulossa alueelle aivan muutamien kuukausien kuluttua. Nyt kuopat on merkitty ja jätetty mätästämättä.

N. K.

Rauhanyhdistyksen kuulumisia

Syksyllä olemme kokoontuneet muutaman kerran. Pyhäkoulua on pidetty noin joka toinen sunnuntai yhdessä Yli-Livon lasten kanssa. Pyhäkoulua pidetään kodeissa, yleensä pyhäkoulun pitovuorossa olevan opettajan kotona.

Auttolassa pidettiin seurat lokakuun 9. päivänä. Puhujana seuroissa palveli Timo Luokkanen.

Marraskuun 11. päivä oli opistomyyjäiset Jokelassa. Törmäsen Pekka toimi huutokaupan pitäjänä, ja lapsetkin harjoittelivat tavaran huutamista. Huutokaupan jälkeen pidettiin lauluseurat.

Marraskuussa Livolla oli lähetysseurat. Kokoonnuimme Ylitimoon sunnuntain päiväseuroihin 27.11.05. Puhujavuorossa olivat Pauli Korteniemi ja Osmo Pekkala Rovaniemeltä. Puheiden aiheet käsitelivät keskinäistä rakkautta sekä sitä, miten elävä Jumalan sana on kulkeutunut tänne Pohjanmaalle.

Kuva: Matti Törmänen

Anni-Inkeri

Pimiässä ongintaa 23.09.2005

On pimeä syyskuun ilta, kello on pian 21.00. Ihmisiä alkaa kertyä koulun laavulle. Mitä ihmeen porukkaa? On alkamassa pimiässä onginnan pitäjänmestaruus karsintakilpailu.

Onkiminen tapahtuu pimiässä klo 21 – 22. Rannalla ei ole muuta kuin kokko valoa antamassa, jonka Alavai-non Vesa on sytyttänyt. Sekin valottaa vain hetken, on tyyni, puolikuu loistaa taivaalla. Kisa alkaa.

Ensimmäinen vartti kuluu eikä kenelläkään kuulosta nykivän, näkemisestä puhumattakaan. Paikkaakin vaihdetaan sillan yläpuolelle, josko paremmin saisi. Aikaa kuluu, kalaa ei tule. Nuotiolla on makkaran paistajia. Kello on varttia vaille kymmenen. Päätän liittyä nuotiolla olijoiden seuraan. Enin osa onkijoista on jo nuotiolla, mutta Pertun Urpo ja Irma ei luovuta. Kilpailuaika loppuu ja Vesa käy huutelemassa porukan kalojen mittaukseen. Kuinka ollakaan saalista ei ole saanut kukaan. Sijoitukset arvotaan, Minna ja Virve jakavat palkinnot. Tässä viralliset tulokset:

1. Kirsi Salmela
2. Urpo Perttu
3. Marja Laurila
4. Merts Stenius
5. Saija Salmela
6. Irma Perttu

Kaksi parasta ei aio lähteä loppukilpailuun, joten minä ja Laurilan Marja päätämme osallistua kisaan.

Pimiässä onginnan loppukilpailu 30.09.2005

Marjalle on tullut este, mutta minä päätän mennä kisaan. Olen hyvissä ajoin Pietarilan rannassa. Ihmettelen vain kuin muita osallistujia ei näy. Paikalla ei ole muita kuin Tykkyläisen Kari tuomarina. Menen hänen juttusille, kello on pian kahdeksan eikä muita kisaajia ole tullut. Olivat varmaan kuulleet, että Livolta on kova edustus ja niin meni heillä sitten pupu pöksyyn. Houkuttelen Karin onkimaan minua vastaan. Aloitamme onkimisen. Minulla meinaa kala näprätä, mutta ei lähde mitään. Pian saapuu Ruuskasen Heino neljän lapsen kanssa. Minulle tulee lisää haastetta ja he onkivat vuorotellen yhdellä ongella minua vastaan, vaan kalaa ei tule. Lopulta huudan, kun kala vie madon. Se oli semmonen 17,5 senttinen vonkale, lajista ei ole tietoa kun, ei ehditty pimiässä nähdä.

Koska kukaan ei saa mitään Kari toteaa minun voittaneen. Ja Livon kyläseuran edustaja on pitäjänmestari!

Enää ei tarvi olla pimiässä, palkintona on Magellanin taskulamppu. Kisa oli jännittävä ja ilma tyyni ja selkeä, mutta pimiä. Kari meinaa, että ensi vuonna kisat voisi pitää Livolla ja kisa olisi Pohjois-Pohjanmaan kylien välinen mestaruus. Hieno kokemus ja toivon, että jatkoa seuraa.

Merts Stenius, Pimiässä onginnan pitäjänmestari 2005

Maa - ja kotitalousnaisten ruskaretkellä 10. - 13.9.2005

Lauantai 10.9

Lähdimme ruskaretkelle maatalousnaisten porukassa. Lähtö oli linja-autoasemalta klo 7.30. Ohjaajana ja retken vetäjänä oli Ritva Ronkainen, linja-autokuljettajana toimi Eero Piri. Ohjaaja ja kuljettaja mukaan luettuna meitä oli kaikkiaan 55 henkilöä. Turistibussi oli täynnä ja siellä oli tunnelma. Reitti kulki Livon kautta Sarakylään, Tuhansuolle ja Kelankylään jatkaen Ranualla, matkan varrelta nousi väkeä kyytiin. Ranualla meillä oli koko porukka koossa.

Ensimmäinen pysähtyminen olikin Ranualla noin kello 9.20. Kävimme Hotelli Ilveslinnassa aamiaisella. Syötyämme vatsat täyteen jatkoimme kohti Napapiiriä. Napapiirin Pajakylässä meillä oli tunti aikaa käydä euroja tuhlailemassa. Joulupukkia ei kyllä sattunut näkemään, liekö ollut muorin kanssa päivänokosilla. Matka jatku kohti Kittilää ja Leviä. Keitimme kahvit autossa ja nousimme Levin huippua kohti, ja pysähdyimme muutamalle parkkipaikalle kahvittelemaan, ja ihailemaan kaunista ruskaa, joka olikin kaunis ja värikäs auringonpaisteessa. Jatkoimme matkaa kohti Pöntsöä, pieni kylä matkanvarrella. Kävimme tutustumassa taidegalleriaan Reijo Raekallion maalauksiin, kuulumme myös hänen musiikkiesityksiä. Galleriassa oli myytävänä myös muiden käsityöläisten tuotteita, joista syntyikin pieniä kauppvoja kotiviemisiksi. Matka jatkui kohti Muoniota

Sieltä kyytiin otimme oppaan, joka oli mukana kaksi päivää. Päivällinen oli tilattu Rajabaariin Karesuvantoon, tunnin ruokatauon jälkeen oli vielä tunnin ajomatka majapaikkaan Kilpisjärven Lomakylään. Meille oli varattu kaksi yöpymistä mökkeihin, aivan mahtavan Saanan juurelta. Sitten vain majoittuminen 6 hengen mökkeihin ja päivän tapahtumien muistelemine ja tutustuminen kämppekavereihin. Eipä paljon tarvinnut unta houkutellessa, kun päänsä tyynyyn kallisti. Huomenna uudet kujeet ja maisemat.

Sunnuntai 11.9

Hyvin nukutun yön jälkeen, herätys seitsemän aikaan. Aamutoimien jälkeen aamiaisen majapaikassa. Kello 9.00 lähdimme maisemakierrokselle Norjan puolelle. Lämpötila oli hieman pakkasen puolella, Saanan huipukin oli saanut hiukan lumipeitettä yön aikana. Matkareittimme oli Kilpisjärvi – Skibotn - Oteren kiertäen Lyngen -vuonoa Lyngsteideniin, siitä puolen tunnin lautamatka Orderdaleniin ja takaisin Skibotniin. Matkan

pituus oli noin neljäsatokilometria.

Norjassa lauttamatkalla: Taina, Irja, Liisa ja Eila

Maisemakuva Norjan puolelta

Tunneleita tällä matkalla oli neljä, joista pisin vajaa neljä kilometriä. Paikallinen opas oli mukana, ja hän kertoi hyvin pohjoisen tunturialueen historiasta ja maantieteestä. Kauniit maisemat ja aurinkoinen ilma tekivät päivästä mieliinpainuvan ja onnistuneen retken. Noin kello 17.00 olimme jälleen majapaikassa. Päivällinen oli 17.30. Iltaohjelmassa oli nuotiokahvit kodalla, laulettiin lapinlauluja ym. Sitten vain iltapesulle ja nukkumatin maille.

Maanantai 12.9

Kolmas retkipäivä valkeni koleana mutta kirkkaana. Aamutoimien ja aamupalan jälkeen, kello 9.00 lähdimme laskeutumaan käsivartta alaspäin. Sinne Saana jäi mahtavana odottamaan uutta vierailuamme, toivottavasti se vielä toteutuu, ja ehkä sitten kiipeämme Saanan huipulle. Karesuvanto oli tutustumiskohde, tutustuimme ruotsin Karesuandoon paikallisen oppaan johdolla. Kirkko ja museo oli tutustumiskohteena, opas kertoi paikkakunnan historiasta ja sota-ajasta. Museolla oli päiväkahvit ja tutustuminen vanhoihin esineisiin. Palaamme Suomen puolelle ja käymme Sotkamutkassa tapaamassa aitoa lapin vaimoa Sannaa. Sannalla on matkamuistomyymälä, joka on täynnä käyttötavaraa ja erilaisia koriste-esineitä. Sieltä saa kuulemma suomen halvimmat munkkikahvit vain 0,50 €. Sannalla on tapana tulla portaille vastaan vieraita, jos suinkin vain on mahdollista, ja halata ja rutistaa kaikkia. Eritoten miesten kanssa hän haluaisi jatkaa iltaa unikko hotellihuoneessa, huone numero ???, saavu sinne siis.

Sannan juttuja kuunnellessa, meinasi poskilihakset kipeytyä, kun piti niin helakoita nauruja päästellä. Mutta pitihän meillä jatkaa matkaa eteenkin päin, joten lähdimme ajamaan kohti majapaikkaa Yllästä. Majoituimme Hotelli Ylläs-Kaltioon. Päivällisen nautimme runsaasta noutopöydästä. Iltaohjelma oli vapaamuotoinen, jonka itse kukin järjesteli omien mieltymyksien mukaan. Päivän retkestä jäi mieleen paljon uusia ajatuksia ja kokemuksia.

Tiistai 13.9.

Aamiainen hotellilla 7.30 - 8.30. Viimeinen retkipäivä koitti kirkkaana pakkasaamuna. Yhdeksän aikaan lähdimme jälleen ajelemaan Ylläsjärven kautta kohti Kolaria. Kolarissa tutustumiskohteena oli WOOD JEWEL puutöiden erikoisliike. Sieltä ostelimme viimeiset matkamuistot kotiin viemisiksi. Jatkamme Pello-Ylitornion suuntaan. Pajalassa ylitämme valtakunnanrajan ja ajellemme Ruotsin puolta Haaparantaan. Välillä kävimme tutustumassa Pia ja Kurt Hulkkofin tilaan Ruotsin Korpikylällä. Tilalla oli lihakarjatuotantoa ja asustemyymälä. Tilalla oli juuri laajennustyö meneillään, lihankäsittely- ja pakkaustuotantoa varten. Päiväkahvit siellä tarjottiin entisen ladon ylisillä, jonne oli saneerattu kahvila ja ruokapaikka. Ajelimme Haaparantaan ja kävimme pikkuostoksia tekemässä. Päivälliselle ajelimme Simon vanhaan pappilaan. Pappila on rakennettu Simon ensimmäiselle kirkkoherralle 1900 -luvun alussa, nyt se toimii erilaisten tilaisuuksien pitopaikkana. Ruokailun jälkeen jatkamme Ranualle ja Pudasjärvelle menoreitin mukaisesti. Kotiportille saavuimme noin 20.30. Kiitokset matkan järjestäjälle Ritvalle hyvin suunnitellusta matkasta, ja linja-autonkuljettajalle Eerolle turvallisesta kyydistä.

Hyvää Joulun odotusta kaikille ja Onnea vuodelle 2006!

Mukana olleet: Liisa, Rauni, Pirjo ja Eila

Joulutervehdyksiä

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 2005!

*Terveisin,
Virve ja Mertsä*

Livokas ry:n sääntömääräinen varsinainen kokous

Livon koululla su 9.10.2005 klo 12

Läsnä 23 kokousedustajaa.

PÖYTÄKIRJA

1. Kokouksen avaus

Livokas ry:n puheenjohtaja Matti Törmänen avasi kokouksen.

2. Puheenjohtajan ja sihteerin valinta

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Niilo Kokko ja sihteeriksi Anni-Inkeri Törmänen.

3. Kahden pöytäkirjantarkastajan valinta

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Timo Kokko ja Aale Uusi-Illikainen.

4. Ääntenlaskijain valinta

Ääntenlaskijoiksi valittiin pöytäkirjantarkastajat Timo Kokko ja Aale Uusi-Illikainen.

5. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

6. Vuoden 2004 toimintakertomus ja tilinpäätös sekä tilintarkastajain niistä antama lausunto

Kokouksen sihteeri luki vuoden 2004 toimintakertomuksen, esitteli tilinpäätöksen sekä luki tilintarkastajien niistä antaman lausunnon. Tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus hyväksyttiin sellaisinaan.

7. Tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille

Kokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden tilivelvollisille.

8. Vuoden 2006 jäsenmaksun ja kannatusmaksun suuruus

Vuoden 2006 henkilöjäsenen jäsenmaksun suuruudeksi päätettiin 5 €. Kannatusmaksua saa maksaa sopivaksi katsomansa summan.

Yhteisöjäsenen jäsenmaksuksi päätettiin 10 € vuodelle 2006.

9. Vuoden 2006 toimintasuunnitelma ja talousarvio

Kokouksen sihteeri luki Livokas ry:n hallituksen laatiman toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2006. Kokousväki oli tyytyväinen suunniteltuun toimintaan.

10. Hallituksen jäsenten vaali erovuoroisten osalta

Hallituksessa erovuorossa olleet Virve Puolakanaho ja Vesa Salmela valittiin jatkamaan tehtävissään.

11. Kahden tilintarkastajan ja kahden varatilintarkastajan valinta

Tilintarkastajiksi valittiin Pauli Rinne (varalle Teija Mustonen) ja Risto Puhakka (varalle Niilo Kokko).

12. Yhdistyksen kokousten kokouskutsutapa ja sanomalehti, jossa kokouskutsu julkaistaan

Päätettiin jatkaa entistä toimivaa käytäntöä, eli ilmoittaa kokouksista vähintään seitsemän päivää ennen joko Iijokiseutu -lehdessä tai jokaiselle jäsenelle erikseen postitettavalla kirjeellä.

13. Kyläsuunnitelman tarkastus

Käytiin lävitse kyläsuunnitelmassa päivitettäviä kohtia. Väestötieto vuoden 2002 lopusta korvattiin vuoden 2004 lopun tilanteella.

Kylävalaistusta ei olla tässä vaiheessa vaatimassa kunnalta, kun koulun hallinta-asia ei ole vielä selvä.

Lintutornin rakentamista jokivarteen, mahdollisesti kotiniemelle, viedään eteenpäin.

14. Kylää koskettavat hankkeet

Keskusteltiin Kari Tykkyläisen vetämästä kylien yhteisestä hankkeesta, josta Livonkin kannattaa yrittää ottaa hyötynsä.

Iijoki 2015 –hankkeen tiimoilta on pidetty Livolla palaveria. Joen kalavesien hoito- ja käyttösuunnitelma olisi hyvä tehdä kyläyhdistyksen ja osakaskunnan yhteistyönä.

15. Muut asiat

Keskusteltiin lentopallon kyläsarjan järjestämisajankohdasta. Sovittiin Livon tapahtumaviikonlopuksi la-su 8. - 9.7.2006. Timo Kokko vie viestiä lentopallon kausiohjelmaan.

Hiihtolatu pyritään saamaan tulevaksi talveksi ajettua. Reitti katsottiin vuosi sitten ja on todettu hyväksi.

16. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.59.

Livolla 9.10.2005

Niilo Kokko (pj.)

Anni-Inkeri Törmänen (siht.)

Timo Kokko (ptk:n tark.)

Aale Uusi-Illikainen (ptk:n tark.)

Joulutervehdyksiä

*Kaikille Livon Sanomien lukijoille
Oikein Hyvää Joulua
ja Onnellista Uutta Vuotta 2006!*

*Toivoo,
Irma ja Urpo,
Kati ja Teijo
Minna ja Marko*

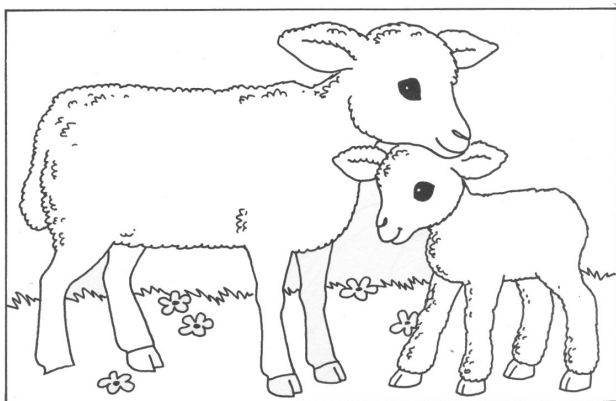
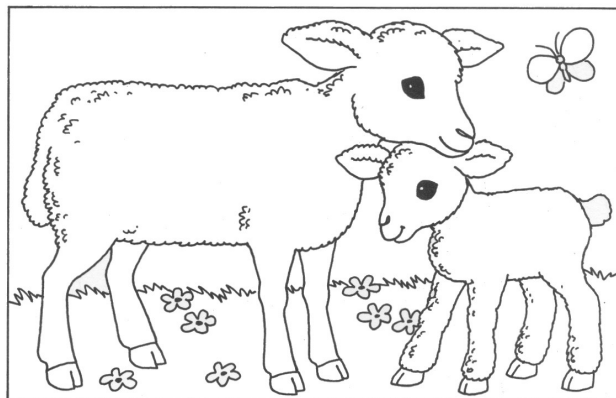
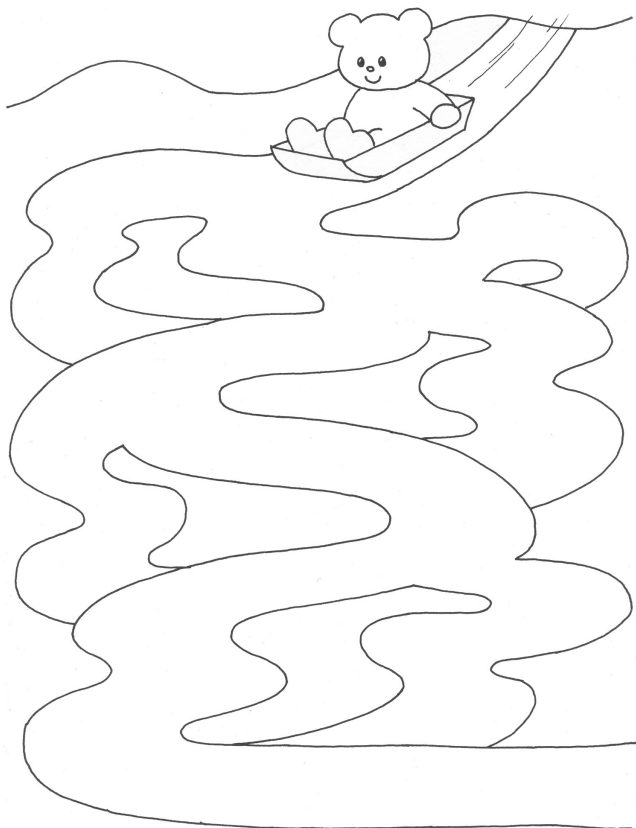

LASTENNURKKA

On kivaa kun tulee talvi. Pääsee pulkamäkeen. Ohjaa nalle mäen alle oikeaa reittiä pitkin.

Muistatko vielä lampaat Leenun ja Lassin? Etsi alimmaisesta kuvasta viisi virhettä. Väritä kuvat.

Tarinankirjoituskilpailu;

Keksi tarina joka alkaa seuraavasti; **Olipa kerran leijona, joka ...**

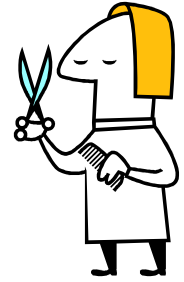
Lisäksi tarinassa tulee olla mukana seuraavat sanat; **lentää, linna, kana ja lumi.**

Kolme tarinan kirjoittajaa palkitaan. Tarinoita julkaistaan Livon Sanomissa. Lähetä tarinasi tammikuun loppuun mennessä osoitteeseen; Livokas ry/Lastennurkka, Kirsiojantie 31, 93220 LIVO tai livokas@luukku.com tai tuo tarinasi koululle.

Lastennurkka toivottaa Hauskaa Joulua ja Onnea vuodelle 2006!

Hiusten leikkuuta

Kun hiustenleikkuun tarvetta ilmenee ja toivotte minua töihin, soittakaa minulle (p. 040-545 7162). Sovitaan sitten leikkuupaikka esim. koulu, Ylitimo tai vaikka kotinne.

Jouluterveisin,

Anni-Inkeri

Hierontaa

Hieron teitä talvella 2006 seuraavasti:

Torstai - perjantai	19. – 20.1.	Pienet hinnat – suuri apu:	
Maanantai	20.2.	▪ osahieronta (30 min)	12 €
Torstai - perjantai	16. – 17.3.	▪ puolihieronta (50 min)	20 €
Maanantai - tiistai	10. – 11.4.	▪ kokovartalohieronta (90 min)	32 €

Ajanvaraukset voitte tehdä Livokas ry:n

kautta (p. 08 – 823 164), käymällä Livokkaan kioskillä tai soittamalla suoraan minulle (p. 040 – 592 3292). Hieronnat alkavat klo 10.

Anne

Joulutervehdyksiä

Livolaisille suuret kiitokset kuluneesta vuodesta!

Rauhallista Joulunodotusta ja Upeaa Uutta Vuotta 2007!

*Terveisin,,
Anne Puhakka*

Ilmoitustaulu

- ✓ Seuraava Livon Sanomat ilmestyy huhti - toukokuun vaihteessa. Jos haluat kirjoituksesi yms. lehtemme, toimita se Tietotuvalle tai Minnalle **MAALISKUUN LOPPUUN MENNESSÄ**. Toivoisimme juttujen tulevan ajoissa lehden teon helpottamiseksi. Jos Sinulla on jotain kysyttävää, ota yhteyttä Minnaan.
- ✓ Otamme vastaan lahjoituksena hyväkuntoisia vaaleita kirjahyllyjä ja mankelin. Jos haluat luopua tavaroistasi, niin ota yhteyttä Minnaan. Suuren kiitokset Kelan Kaleville tiskokoneesta!
- ✓ **Suoramyynnin tilityspäivät sekä kirpputorin vaihto- ja tilityspäivät ovat talvella 2006: la 7.1., la 28.1., la 18.2., pe 11.3., la 1.4. ja la 22.4. Pieniä muutoksia voi vielä tulla. Kannattaa tarkistaa ilmoitustauluilta tarkat päivät.** Lisätietoja sekä varauksia kirpputorille ja suoramyyniin voit kysellä Minnalta (040 - 504 9663). Olethan myös noteerannut, että talvisin kirppiksen tilitys ja vaihto sekä suoramyynnin tilitys on kolmen viikon välein.
- ✓ Joulutaas alkaa olla ovella. Jokos Sinulla on kaikki joulumuistamiset ja –tarvikkeet hankittuna?! Muistathan, että Livon koulun kioskilta löydät viime hetken joulumuistamiset, kuten joulusuklaat ja jouluiset pikkuhilpetöörin elintarvikkeiden lisäksi. Myös vuoden 2006 seinäkalenteri on valmistunut! Kannattaa siis tulla kurkkaamaan, jos vaikka tarvitsemasi löytyisi pukinkonttiin lähempää kuin arvaatkaan.
- ✓ **Livon Sanomia** on myös mahdollisuus saada nyt värillisenä. Värillinen lehti on maksullinen ja maksaa 1 euron kaksipuoleinen sivu. Eli jos lehdessä on 40 sivua, koko värillinen lehti maksaa 20 euroa. Jos haluat lehtesi värillisenä, niin ilmoittele Minnalle.
- ✓ Eikö kenelläkään ole muistissa vanhoja leikkejä?! Ottaisimme niitä mielellämme vastaan, sillä nykypolvellekin olisi tarpeellista jäädä mustaa paperille vanhempien ja isovanhempien leikeistä. Tavoitteenammekin olisi kerätä Reseptikirjan tapainen kirjanen vahoista leikeistä. Toivoisimmekin, että pistäisitte paperille vanhoja lapsuuden leikkejänne ja lähettäisitte ne Livokkaalle tai toisitte Tietotuvalle suoraan. Toivoisimme leikkikirjoituksissanne olevan selvitettyä leikin nimen ja kulun sekä missä ja milloin leikkiä olette leikkineet. Pistättehän myös nimenne samalle paperille.
- ✓ Joulun tunnelmaa on korostanut jo muutamana jouluna kylän raitille laitettut jäälyhdyt kynttilöineen. Tehkäämme siis jälleen tänä jouluna jäälyhtyjä, jotta saisimme Livon vanhantien valaistua ja lisäksi Kirsiojantietä niin pitkästi kuin suinkin. **Sytytetään kynttilät lyhtyihin jouluaattona illan hämärtyessä.**
- ✓ Livokkaan jäsenmaksulomakkeet lähetetään kaikille jäsenille vuoden alussa. Tietysti voit käydä maksamassa jäsenmaksusi suoraan kioskille.
- ✓ Jos et saanut jouluksi Livon Sanomia kotiisi, niin olet unohtanut tilata sen. Lehti 2/2005 oli viimeinen lehti joka tuli tilaamatta kotiin. Vuoden 2006 lehtien tilausmaksu on 20 euroa (3 lehteä). Joulukuun Livon Sanomien irtonumero maksaa 7 euroa, kuten muutkin irtonumerot jatkossa. Jos muutat, niin ilmoitathan myös uuden osoitteesi Livokkaalle. Näin lehtesi osaa paremmin perille.
- ✓ Kirjastossa on otettu käyttöön sakkomaksu. Jos kadotat kirjastosta lainaamasi kirjan, kasetin, lehden tai levyn sakkomaksu on 7 euroa. Maksun voi maksaa kioskille.

Palveluita:

Livon seppä

040-5166331, 08-821982

Maan-, soran- ja puunajoa, lumitöitä

Yrjö Perttu 08-836 641, 0400-917 950

Sisustus(laatoitus)- ja kirvesmiestyöt, puunajo, polttopuuta

Jarmo Puhakka 08-836 646, 0400-805 601

Kaivuri- ja lumityöt, taksi

Urpo Perttu 08-836 629

Poronlihaa

Eero Niemi 08-836 622, 040-511 9266

Rakennuspiirustukset (mökkit, saunat, asuinrakennukset)

Eero Niskasaari 08-836 616, 0400-243 158

Hiusten leikkaus, hunajaa

Anni-Inkeri Törmänen 08-836625, 040-545 7162

Sahaus, puutavara, polttopuut, muhat, puunajo

Kauko Juutinen 08-836 645, 0400-294 454 Tarmo Tolonen 0400-188124

Mullinlihaa, traktorityöt

Pekka Törmänen 08-836 619, 040-535 5834

Livojoen leirintä

Martti Nissi, Ranuantie 1405, 08-836 675

Mansikoita, perunoita

Hannu Nissi 08-836 667

Autoremonttia, savulohta

Alpo Turpeinen 0400-243 142

LVI- työt

Urpo Uusi-Illikainen 08-836 601 Esa Uusi-Illikainen 0400-697 176

Mansikoita, varhaisperunaa

Niilo Kokko 08-836628

Leivonnaisia, kakkuja

Ulla Salmela 040-526 1897

Saha- ja höylätavaraa, polttopuuta

Arvo Laakkonen 040-5491348, 08-836636

Hierontaa

Koulutettu hieroja Anne Puhakka 040-592 3292

Livolla tapahtuu:

Joulujuhla ” Joka lahjan tuo, se lahjan saa” Uudenvuoden vastaanotto	pe 16.12.	klo 18	Livon koululla
Kyläpäivä Kyläpäivä - tarkempi päivämäärä ilm. myöh. Pilkkilpailut ja lasten hiihtokilpailut - tarkempi päivämäärä ilm. myöh. Kyläpäivä - tarkempi päivämäärä ilm. myöh. Pääsiäisen kuutamohiihto Kyläpäivä (aiheena: turvallisuus) Vappuhulinat	pe 31.12.	klo 23	Ala-Livolla Männikönmaalla Livon koululla Livon koululla Livon koululla Livon koululla Livon koululta Livon koululla Livon koululla
	ke 18.1.	klo 11	
	helmikuu	klo 11	
	helmikuu	klo 12	
	maaliskuu	klo 11	
	la 15.4.	klo 21	
	huhtikuu	klo 11	
	su 1.5.	klo 12 - 16	

Muistattehan seurata kylän ilmoitustauluja, sillä tapahtumakalenteri elää jatkuvasti!

*Rauhaisaa Joulunaikaa ja Onnekasta Uutta Vuotta
kaikille lukijoillemme
toivottavat,
Livokkaan työntekijät sekä hallituksen jäsenet*